

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

Přírodovědecká fakulta

katedra sociální geografie a regionálního rozvoje

**MEZINÁRODNÍ MIGRACE Z MEXIKA DO
SPOJENÝCH STÁTŮ AMERICKÝCH A ROLE
MEXICKO-AMERICKÉ HRANICE**

**INTERNATIONAL MIGRATION FROM MEXICO TO THE UNITED STATES
OF AMERICA AND THE ROLE OF THE U.S.-MEXICO BORDER**

Bakalářská práce

Ilona Bečicová

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto bakalářskou práci vypracovala samostatně, pod vedením školitelky RNDr. Evy Janské, Ph.D., a že jsem všechny použité prameny řádně citovala.

V Praze dne 20. května 2010

.....

Poděkování

Chtěla bych tímto poděkovat vedoucí své práce RNDr. Evě Janské, Ph.D. za cenné rady, připomínky a čas který mi věnovala. Můj dík patří také rodičům a sestře Lence, kteří mě během studia bezvýhradně podporovali.

Mezinárodní migrace z Mexika do Spojených států amerických a role Mexicko-americké hranice

Abstrakt

Cílem práce je popsat a analyzovat mezinárodní migraci z Mexika do Spojených států amerických. V první části práce jsou nastíněny důležité legislativní úpravy a ekonomické programy, které měly na vývoj migračních proudů vliv. Poté je rozebrán region Mexicko-americké hranice, který za několik posledních desetiletí prošel významnými změnami a hraje důležitou roli ve vzájemném vztahu Mexika a Spojených států amerických. V hlavní části práce je na základě dat analyzována současná populace mexických imigrantů ve Spojených státech, a to jak z pohledu demografického, tak socio-ekonomického. Část práce je také zaměřena na vývoj a současný stav prostorového rozmístění mexické populace na území Spojených států.

Klíčová slova: mezinárodní migrace, imigrace, ekonomická migrace, nelegální migrace, Mexicko-americká hranice, prostorové rozmístění migrantů

International migration from Mexico to the United States of America and the role of the U.S.-Mexico border

Abstrakt

The purpose is to describe and analyze an international migration from Mexico to the United States of America. In first section are placed an important legislation and economic programs, which have had a development impact of migration flows. After that is analyzed region of U.S.-Mexico border, which in the last few decades has undergone significant changes, and plays an important role in relations between Mexico and the United States of America. In main part is analyzed a current population of Mexican immigrants in the United States, both in terms of demographic and socio-economic. A part of this work is also focused on development and spatial distribution of the current state of Mexico's population in the United States.

Keywords: international migration, immigration, economic migration, illegal migration, U.S.-Mexico border, spatial distribution of migrants

OBSAH

Seznam tabulek	6
Seznam obrázků	7
1 Úvod	9
1.1 Vymezení tématu	9
1.2 Použitá terminologie	10
1.3 Diskuse s literaturou	11
1.4 Metody a data	13
1.5 Teorie a koncepty	14
2 Legislativní a ekonomická opatření ovlivňující vzájemnou migraci.....	15
2.1 Legislativa	15
2.2 Opatření podporující ekonomický rozvoj Mexika.....	16
2.3 Vliv legislativy a ekonomických opatření na vývoj migrace	20
2.4 Shrnutí	23
3 Region Mexicko-americké hranice.....	25
3.1 Geografické vymezení	25
3.2 Historický vývoj	26
3.3 Současná situace a hlavní problémy	28
3.4 Shrnutí	31
4 Současná situace mexických imigrantů v USA	33
4.1 Politický kontext.....	33
4.2 Charakteristika mexických imigrantů ve Spojených státech	35
4.3 Remitence	41
4.4 Shrnutí	42
5 Prostorové rozmístění migrantů.....	44
5.1 Zdroje migračních proudů z Mexika	44
5.2 Hlavní destinace migrantů na území USA.....	45
5.3 Prostorové rozmístění latinsko-amerických migrantů podle země původu.....	49
5.4 Shrnutí	51
6 Závěr	53
Seznam použité literatury.....	55
Zdroje dat	60
Přílohy	61

SEZNAM TABULEK

Tab. 1	Podíl mexických imigrantů žijících v USA podle období vstupu na americké území	23
Tab. 2	Podíl mužů a žen na celkovém počtu obyvatel vybraných populací na území USA v roce 2008	36
Tab. 3	Porovnání vybraných populací ve věku 3 a více let na území USA, které byly v roce 2008 zapsány k určitému typu studia.....	38
Tab. 4	Porovnání vybraných populací ve věku 30 a více let na území USA, které v roce 2008 žily se svými vnoučaty.....	38
Tab. 5	Porovnání vybraných populací ve věku 25 a více let na území USA podle dosaženého vzdělání v roce 2008	39
Tab. 6	Porovnání civilního zaměstnaného obyvatelstva vybraných populací ve věku 16 a více let na území USA podle typu zaměstnání v roce 2008	40
Tab. 7	Přehled domácností u vybraných populací na území Spojených států v roce 2008	40
Tab. 8	Přehled bytových jednotek u vybraných populací podle držby na území Spojených států v roce 2008	41
Tab. 9	Nejčastější státy původu mexických imigrantů směřujících do Spojených států v roce 1995.....	44
Tab. 10	Metropolitní oblasti s největším počtem mexických imigrantů v roce 2008	47
Tab. 11	Test normálního rozložení dat za vybrané latinsko-americké země.....	50
Tab. 12	Analýza korelace geografické organizace migrantů dle státu narození v rámci USA v roce 2008	51

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1	Vývoj počtu braceros přicházejících do USA v letech 1942–1964	17
Obr. 2	Vývoj počtu získaných trvalých pobytů na území USA podle místa posledního pobytu v Mexiku v období 1820–1999	21
Obr. 3	Vývoj počtu získaných trvalých pobytů na území USA pro celkový počet migrantů na území USA a pro migranty narozené v Mexiku v období 1986–2009	21
Obr. 4	Vývoj počtu získaných občanství na území USA pro celkový počet migrantů na území USA a pro migranty s bývalou mexickou státní příslušností v období 1987–2008	22
Obr. 5	Vývoj počtu všech imigrantů a mexických imigrantů na území Spojených států amerických v letech 1960–2008	23
Obr. 6	Mapa Mexicko-americké hranice	26
Obr. 7	Počet migrantů narozených v Mexiku a obyvatel mexické národnosti na území USA v letech 2000–2008	36
Obr. 8	Pohlavně-věková struktura populace mexických imigrantů na území USA v roce 2008 - absolutní počty	37
Obr. 9	Pohlavně-věková struktura populace mexických imigrantů na území USA s populací celých Spojených států v roce 2008 - relativně	37
Obr. 10	Remittance zasílané do Mexika v letech 2000–2009	42
Obr. 11	Podíl mexických imigrantů v jednotlivých státech USA na celkovém počtu mexických imigrantů v USA v roce 2000	45
Obr. 12	Podíl mexických imigrantů na celkovém počtu obyvatel jednotlivých států USA v roce 2000	46
Obr. 13	Podíl mexických imigrantů v jednotlivých státech USA na celkovém počtu mexických imigrantů v USA v roce 2008	46
Obr. 14	Podíl mexických imigrantů na celkovém počtu obyvatel jednotlivých států v roce 2008	47
Obr. 15	Podíl obyvatel hlásících se k mexické národnosti na celkovém počtu obyvatel jednotlivých států USA v roce 1990	48

Obr. 16	Podíl obyvatel hlásících se k mexické národnosti na celkovém počtu obyvatel jednotlivých států USA v roce 2000	48
Obr. 17	Podíl obyvatel hlásících se k mexické národnosti na celkovém počtu obyvatel jednotlivých států USA v roce 2008	49

Kapitola 1

Úvod

1.1 Vymezení tématu

Mexiko a Spojené státy americké již po dlouhá desetiletí spojuje velmi výrazná mezinárodní migrace, která mezi nimi probíhá, byť relativně jednosměrně. Její velký vliv na společnost, odehrávající se v mnoha rovinách, by se mohl datovat již od vzniku obou států.

V průběhu let došlo ke vzniku pevných sítí, které propojují Mexičany žijící ve Spojených státech s jejich rodnou zemí. Řada mladých lidí využívá těchto sítí ke vstupu na americké území, kde si poté s jejich pomocí hledá práci a buduje zázemí. Zkušenější předávají informace méně zkušeným a usnadňují jim nový start v zcela odlišném prostředí. Velmi často jsou to sítě založené na rodinných vztazích, neboť Mexičané kladou velký důraz na rodinu a rodinné vazby.

Díky dlouhé tradici emigrace spojené se silnými sítěmi vznikla v USA relativně početná mexická minorita. Tato minorita má na majoritní populaci, především v oblastech s výraznějším zastoupením, poměrně velký vliv.

Téma mě, z důvodů výše zmíněných, velmi zaujalo, proto bych se mu ráda podrobněji věnovala. Kromě celkové problematiky mezinárodní migrace mezi těmito dvěma státy bych se také chtěla zaměřit na region Mexicko-americké hranice, který v současné době patří mezi migračně nejaktivnější oblasti světa.

Na začátku práce je nutné položit si výzkumné otázky.

- Jak se vyvíjela migrace Mexičanů do Spojených států amerických? Byl vývoj plynulý?
- Jakou roli hraje ve vztahu Mexika a Spojených států amerických jejich společná hranice?
- Jaký je profil současné populace mexických imigrantů na území Spojených států amerických?
- Do jakých destinací Mexičané tradičně mířili? Došlo v čase ke změně?
- Existuje mezi populacemi mexických a vybraných latinsko-amerických migrantů závislost týkající se výběru destinace v rámci USA?

Nyní krátce nastíním strukturu mé práce, která bude obsahovat, včetně úvodu a závěru, celkem šest kapitol. V první části práce se kromě použité terminologie, diskuse s literaturou

a metod práce zmíním také o vybraných teoriích mezinárodní migrace, jejichž principy jsou v práci zmíněny.

Následující kapitola je zaměřena na nástin legislativních a ekonomických opatření, která měla na migraci relativně velký vliv. Třetí kapitola se podrobněji věnuje regionu Mexicko-americké hranice, který prošel za poslední dvě století několika velmi významnými změnami a v současné době hraje z pohledu migrace mezi Mexikem a Spojenými státy velmi důležitou roli.

Následující kapitola se věnuje současné situaci mezinárodní migrace mezi těmito dvěma státy. Důraz je kladen především na analýzu současné populace mexických imigrantů na území Spojených států. Pátá kapitola je zaměřena na analýzu vývoje a současného stavu prostorového rozmístění mexické populace na území Spojených států. V této části bude také analyzována souvislost ve výběru destinací mezi mexickými a vybranými latinsko-americkými migranty.

1.2 Použitá terminologie

Řadu pojmů, o kterých se zde zmíním často autoři vykládají odlišnými způsoby. Přesto je, dle mého názoru nezbytné, některé z těchto pojmů objasnit. Prvním z nich je *migrace*. Podle U.S. Census Bureau tento termín označuje veškeré změny pobytu zahrnující pohyb do/z/v rámci dané oblasti. Mezinárodní migrací pak označuje pohyb lidí přes mezinárodní hranice.

Pojem *migrant* může být podle Council of Europe (cit. v United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization) chápán jako jakákoliv osoba, která žije dočasně či trvale v zemi, ve které se nenarodila a navázala k této zemi některé významné sociální vazby. Podle International Monetary Fund (cit. v The Congress of the United States 2005), je migrant osoba, která vstoupí do země a zůstane v ní, nebo má v úmyslu zůstat, rok nebo déle.

V práci se objevují také tzv. *push a pull faktory*. Push faktory představují ty, které nám dávají podnět k opuštění dané země. Mohou to být např. špatné životní podmínky, nedostatek pracovních příležitostí, ale také třeba politické represe. Naopak pull faktory nás přitahují, představují pozitiva jako jsou např. poptávka po pracovní síle, dobré ekonomické podmínky, politická svoboda aj. (Vojtková 2005).

V kapitole věnující se legislativním a ekonomickým opatřením se objevuje také termín *šedá ekonomika*. Tímto pojmem označují ekonomické aktivity, které jsou provozovány neoprávněně a tvoří tak neformální ekonomický sektor (Drbohlav 2008a).

Krátce se v práci věnuji také vývoji získaných trvalých pobytů obyvatel mexické národnosti na území USA. Bylo by tedy vhodné zmínit, jak se na americké straně hranice na trvalý pobyt pohlíží. U.S. Department of Homeland Security (2009) označuje za *cizince s trvalým pobytem* obyvatele cizí státní příslušnosti, kterým bylo přiznáno právo trvalého pobytu na území Spojených států.

Část práce se věnuje také *nelegální migraci*. Jak uvádí Drbohlav (2008b), pojem nelegální migrace může zahrnovat široké spektrum procesů a aktivit, které se s mezinárodním migrantem pojí. Do určitého stupně nelegality se pak dostává nedodržováním určitých pravidel, která se týkají zákona, vyhlášek a dalších ustanovení. V anglicky psané literatuře se využívá řada termínů, které se s nelegální migrací pojí. Jsou to například *illegal*, *irregular*, *undocumented*,

unauthorised a další. Tyto pojmy však nejsou jednoznačně definovány a bývají tak často zaměňovány. V rámci své práce budu tedy používat souhrnně termín „nelegální migrace“. Co se týče samotných migrantů, „žádný člověk nemůže být sám o sobě nelegální“ (Drbohlav 2008b, s. 32), přesto budu termín *nelegální migrant* v této práci, vzhledem k častému užití v odborných článcích, používat.

Velmi důležitou součástí migrace z Mexika do Spojených států jsou také *remittance*. „Remittance jsou mezinárodní převody finančních prostředků zasílané migrujícími dělníky ze země, kde pracují, do země, z které pocházejí“ (International Monetary Fund cit. v The Congress of the United States 2005).

1.3 Diskuse s literaturou

Problematikou mezinárodní migrace v tomto regionu se zabývá řada autorů a institucí, především ze Spojených států amerických a Latinské Ameriky. Tento fenomén, který započal již krátce po vzniku těchto států, je stále velmi aktuální. Odborníci jej zkoumají z různých pohledů a snaží se jej komplexně postihnout, což se také promítá v množství a rozsahu prací, které se jím zabývají. V této podkapitole se zmíním o několika málo z nich.

Jedním z institutů, který tuto problematiku podrobně zkoumá, je James A. Baker III Institute for Public Policy, který působí při Rice University. Tento institut zpracovává projekt nazvaný *Developing the U.S.-Mexico Border Region for a Prosperous and Secure Relationship*. Projekt se zaměřuje na problematiku spojenou s regionem Mexicko-americké hranice a to na obou stranách hranice. Pod jeho záštitou vychází řada článků zpracovaná autory z řad odborníků a vědců z Mexika i Spojených států. Tito autoři zkoumají témata spojená s migrací, bezpečností, ekonomickým a sociálním rozvojem (James A. Baker III Institute for Public Policy 2009).

V mé práci bude regionu Mexicko-americké hranice věnována pouze jedna kapitola, do které jsem, vzhledem k malému rozsahu práce, nemohla zahrnout všechny důležité poznatky, proto alespoň zde krátce nastíním práce vybraných autorů, kteří k projektu *Developing the U.S.-Mexico Border Region for a Prosperous and Secure Relationship* přispěli.

Například Gerber (2009) se věnuje velkému populačnímu růstu v tomto regionu, který je však doprovázen řadou problémů. Jedná se především o nedostatky týkající se vzdělání, bydlení, zdravotního systému, infrastruktury spojené se životním prostředím a další, které na populaci negativně působí. Negativním vlivem na populaci, se zabývá také Schaan (2009), který se soustřeďuje na problematiku organizovaného zločinu a násilí. Zdůrazňuje především nutnost zvýšení bezpečnosti, na které se však musí podílet vláda Mexika i Spojených států amerických. Fullerton (2009) se zabývá migračními proudy do USA a klade důraz na kontrolu a usměrnění těchto proudů pomocí opatření, jako např. intenzivní hlídání hranic, efektivní pracovní programy v USA, ale také reforma mexického zákoníku práce¹, která by měla být prvním krokem k zmírnění tlaku na potencionální migranty. Na to, jaký vliv mají mexická imigrace a blízkost hranice na místní komunity na americké straně hranice, se zaměřuje Ayón (2009). Zdůrazňuje především vliv na populaci a ekonomiku, růst tzv. *colonias*², ale také

¹ který je v současné době nevyhovující

² neplánované komunity s podprůměrnými, nebo neexistujícími základními službami a infrastrukturou

chudobu regionu. Na což navazuje nutností ochrany hranice. Celkovému zabezpečení hranice a technologiím k němu použitých se pak věnují například Bronk a Payan (2009). Zdůrazňují vliv tří hlavních faktorů (konce Studené války, desetiletí mimořádné prosperity a teroristických útoků z 11. září 2001) a aktérů (politiků, byrokratů a veřejnosti), které ovlivnily vznik současného systému správy hranic.

Převážná část mé práce je zaměřena na celkový nástin problematiky mezinárodní migrace z Mexika do USA. Současná situace týkající se mexické populace na území Spojených států amerických se pojí s velkým zájmem odborníků. Například Alba (2010) se věnuje politické situaci týkající se migrace mezi oběma státy, pohlavně-věkové a vzdělanostní strukturu populace mexických imigrantů na území USA, ale také třeba remitencím, které zde mají důležité postavení. Terrazas (2010) analyzuje vývoj a současnou situaci populace mexických imigrantů na území USA, demografickou či socio-ekonomickou strukturu, ale také jejich rozmístění v rámci USA. Prostorovému rozmístění se věnují také Light a von Scheven (2008), jejichž cílem bylo především zjistit, jak se preferované destinace mexických imigrantů v letech 1980-2000 změnily a čím to bylo způsobeno. McConnell (2008) se poté věnuje současné situaci, kdy se migranti sice stále koncentrují v tradičních oblastech, ale začínají se také přesouvat do oblastí nových. Podle autorky se migranti s různým sociálním kapitálem usazují v odlišných destinacích.

Velký zájem se pojí také s problematikou nelegální migrace, která se stala v oblasti mezinárodní migrace středem zájmu americké společnosti. Příčinám, samotnému procesu, ale i důsledkům se věnuje řada autorů. Massey et al. (2010) se společně se svými kolegy zabývá analýzou prostorového rozmístění neoprávněných migrantů směřujících do USA. Na základě dat ukazují, jak se během let změnily zdrojové a cílové oblasti mexických migrantů, a že dochází k nárůstu migrace i do oblastí, které nemají s imigrací téměř žádné zkušenosti. Martin (2009) se zaměřuje spíše na reakci amerického politického systému, který se snaží s problematikou nelegální migrace vypořádat. Zdůrazňuje dva hlavní přístupy k migrační reformě. První z nich by neoprávněným migrantům na území USA znesnadňoval život a s tím samozřejmě i pracovní možnosti, zatímco dle druhého přístupu by se jednalo o ochranu hranice a vytvoření pracovního programu.

Pravděpodobně nejaktuálnější diskuse probíhá kolem vzniku kontroverzních bariér podél zmiňované hranice, které jsou právě důsledkem nelegální migrace. U tohoto projektu se objevuje řada odpůrců i příznivců, stejně jako řada autorů, kteří se tento problém snaží objektivně analyzovat. Této problematice, která je americkou i mexickou veřejností neustále sledována, se podrobně věnuje například Skinner (2006), který porovnává názory obou táborů, které se kolem této problematiky vytvořily. Jak uvádí, většina odborníků si je vědoma nezbytnosti ochrany hranice, diskuse tedy probíhá především o tom, jak striktní by kontroly měly být. Nejnovější informace poskytuje např. institut Global Security, který se věnuje především situaci v posledních několika letech.

1.4 Metody a data

První část práce je založena především na literární rešerši, která již byla v podkapitole 1.3 velmi stručně nastíněna, zatímco druhá část je zaměřena spíše na analýzu dat. Dříve než se zaměřím na zdroje dat, bylo by vhodné odůvodnit výběr populací, se kterými budu při analýze pracovat. Zaměřím se tedy především na populaci imigrantů, kteří se narodili na území Mexika a v době sbírání dat byli evidováni na území USA. Pro tuto populaci v práci často používám označení *mexičtí imigranti*. Pro porovnání, se soustředím také na obyvatele, kteří se na území Spojených států amerických hlásí k mexické národnosti. Do této kategorie patří jak imigranti narození na území Mexika, tak lidé, kteří se již narodili na území USA, ale ztotožňují se s mexickou národností. Třetí populací, se kterou při analýze pracuji je populace celých Spojených států, tedy rodilých Američanů i všech migrantů, neboť data za samotnou populaci rodilých Američanů bohužel nejsou k dispozici.

Chtěla bych zde také zmínit, že v části věnující se prostorovému rozmístění migrantů pracuji s územím Spojených států amerických bez Aljašky a Havaje, neboť populace mexických imigrantů zde nepředstavuje důležitou minoritu a tato území jsou od zbytku USA značně vzdálená.

Data, která se týkají migrace mezi Mexikem a Spojenými státy americkými jsem získala z několika různých zdrojů. Hlavním byl U.S. Census Bureau, u kterého jsem pracovala především s daty ze sčítání z let 1990 a 2000, dále s daty z American Community Survey z let 2001-2008 a s publikací United States Foreign-Born Population, ze které jsem použila data za rok 2008. Další sčítání probíhá právě v těchto měsících, avšak výsledky budou bohužel veřejnosti známy pravděpodobně až v březnu 2011 (U.S. Census Bureau 2010).

Ze sčítání 1990 a 2000 jsem využila především informace za jednotlivé státy USA o počtech mexických imigrantů³, obyvatel hlásících se k mexické národnosti a celkovém počtu obyvatel. Z American Community Survey jsem za roky 2001-2008 použila data týkající se počtu mexických imigrantů a obyvatel hlásících se k mexické národnosti na území USA. Datový soubor za rok 2008 mi poté poskytl o vybraných populacích podrobné informace týkající se pohlavně-věkové struktury⁴, vzdělání, zaměstnání, ubytování a také počtu obyvatel všech tří studovaných populací v jednotlivých státech USA. Z United States Foreign-Born Population jsem získala data týkající se pohlavně-věkové struktury mexických imigrantů na území USA v roce 2008.

Dalším cenným zdrojem je databáze Migration Policy Institute, ze které jsem použila data týkající se především vývoje v 2. polovině 20. století. Jednalo se o vývoj počtu mexických imigrantů na území USA v letech 1960-2008, vývoje počtu získaných trvalých pobytů na území USA v letech 1986-2009 a vývoj počtu získaných občanství na území USA v letech 1987-2008.

Zdrojem historických dat pro mě byla také 2008 Yearbook of Immigration Statistics, kterou vydává U.S. Department of Homeland Security. V této ročence jsem získala data týkající se vývoje počtu získaných trvalých pobytů na území USA podle země posledního pobytu již od roku 1820 do roku 2008.

---

³ u této populace pouze data za rok 2000, ze sčítání 1990 nejsou dostupná

⁴ v tomto případě pouze za populaci celých USA

Zajímavá data jsem získala také z příspěvku Terrazase (2010), který pracoval s daty získanými z U.S. Census Bureau a Instituto Nacional de Estadística y Geografía (INEGI) v Mexiku. Konkrétně jsem z jeho práce použila data týkající se podílu mexických imigrantů žijících v USA podle období vstupu na americké území z období před rokem 1970 až do roku 2007, dále nejčastější státy původu mexických imigrantů směřujících do USA v roce 1995 a metropolitní oblasti USA s největším počtem mexických imigrantů v roce 2008.

Vývoj počtu pracovníků Bracero programu v letech 1942-1964 jsem použila z práce Marentese (1997), který se tomuto programu podrobně věnoval.

K analýze dat jsem používala především program Microsoft Office Excel 2003, ve kterém jsem vypracovala všechny grafy a tabulky, ale také program ArcGis 9, pomocí kterého jsem vytvořila veškeré mapové podklady, které jsou v práci použity. Ke statistické analýze závislostí jsem použila program SPSS 15. Všechny hodnoty, které byly v grafech a mapových podkladech použity jsou součástí přílohy, kde se také pro větší přehlednost nachází mapy obou států.

1.5 Teorie a koncepty

Existuje velké množství teorií spojených s procesem migrace, více viz Massey et al. (1993). Zde bych chtěla krátce nastínit ty, jejichž hlavní principy jsou v práci v souvislosti s probíhajícími procesy zmíněny.

Teorie sítě „je založena na vazbách, které mohou být chápány jako určitá forma sociálního kapitálu“ (Drbohlav 2008a, s. 26). V podstatě se jedná o sítě, které spojují migranty, bývalé migranty a ostatní obyvatele skrze rodinné a přátelské vazby, ale také vazby spojené s původem ve stejné komunitě. Tyto sítě zvyšují pravděpodobnost migrace, protože díky nim dochází mj. k snížení nákladů a rizik spojených s migrací (Massey a kol. 1993). „Migrační sítě umožňují snáze překonávat překážky v migraci i vytvářet podmínky k životu v cílových prostorech, ať už s ohledem k bydlení, ekonomické činnosti, péči o děti nebo např. zabezpečení sociálně slabých.“ (Drbohlav, Uherek 2007, s. 132 cit. v Drbohlav 2008a). Tyto sítě, jak je v celé práci zdůrazňováno, mají v Mexiku velký význam. Potvrzuje to také výzkum Spittela (1998), podle kterého sociální sítě vysvětlují na případu Mexika a USA vyšší míru migrace. Zdůrazňuje, že tyto sítě nejsou důvodem k migraci, ale mohou působit jako významná síla při jejím vysvětlení.

Podle *Teorie dvojího trhu*, je mezinárodní migrace výsledkem vlivu mezinárodně působících sil a faktorů, které mají větší sílu, než individuální rozhodnutí jednotlivců. Migrace do vyspělých zemí je tak výsledkem neustálé poptávky po pracovní síle, která je ochotna pracovat ze nízké mzdy (Drbohlav 2008a). Ve výsledku tak dochází k rozlišení pracovního trhu na dva sektory. Primární sektor představují lépe placené pozice, existuje zde možnost profesního růstu, zaměstnání je stabilní a je obsazováno především domácí populací. Zatímco ve druhém sektoru se jedná o nekvalifikované zaměstnání, nízké mzdy, malou atraktivitu a špatné pracovní podmínky téměř bez možnosti profesního růstu. Tato část trhu práce je často zaplněna právě migranty (Drbohlav 2008a, Vojtková 2005). V případě Mexika a USA řada autorů (Alba 2010, Skinner 2006 a další) zdůrazňuje především velkou poptávku po levné pracovní síle ve Spojených státech, kterou mohou Mexičané snadno uspokojit (viz podkapitola 4.2).

Kapitola 2

Legislativní a ekonomická opatření ovlivňující vzájemnou migraci

V této kapitole se nejprve zaměřím na nástin opatření, které měly na migraci mezi Mexikem a Spojenými státy americkými vliv. Kromě legislativních úprav to budou ekonomické programy Bracero a Maquiladora, ale také ratifikace North American Free Trade Agreement. Následně se pokusím pomocí analýzy dat zjistit, zda-li tato opatření měla na vývoj migračních proudů vliv.

2.1 Legislativa

Vývoj počtu migrantů vstupujících na území Spojených států byl mj. ovlivňován řadou zákonů, které omezovaly, případně zvýhodňovaly určité skupiny migrantů. Mezi ty, které mohly působit na migraci z Mexika patřil například *Immigration Act of 1924*, který omezoval počet imigrantů pomocí národnostních kvót. Tato omezení byla stanovena na 2 % z celkového počtu obyvatel každé národnosti podle jejího stavu z censu 1890. Žádné kvóty však nebyly stanoveny pro obyvatele západní polokoule, tedy i obyvatele Mexika, což poté platilo také u *Immigration and Nationality Act of 1952* (U.S. Department of State).

Dalším zákonem, prvním, který omezoval migraci také z Mexika, byl *Immigration and Nationality Act of 1965*. V rámci této legislativní úpravy došlo ke zrušení systému kvót a jeho nahrazením celkovým počtem migrantů, kteří mohli na území USA vstoupit. Bylo to 120 tisíc pro země ze západní polokoule a 170 tisíc pro zbytek světa. Současně také došlo k zvýšení ochrany Mexicko-americké hranice (Skinner 2006). O několik let později byl přijat *Immigration and Nationality Act Amendments of October 20, 1976*, na základě něhož byl mj. schválen limit platící pro země západní polokoule, který čítal 20 tisíc osob pro každou zemi (U.S. Citizenship and Immigration Services (a)).

V roce 1986 prošel Kongresem *Immigration Reform and Control Act of 1986*, v jehož rámci byla ještě více zesílena ostraha zmiňované hranice a zaměstnavatelé, kteří si najímali neoprávněné migranty se stali trestně odpovědnými (Skinner 2006). Podle Alby (2010), to byl první vážný pokus o potlačení nelegální migrace. Jak uvádí Durand (2004), tento zákon také radikálně změnil tradiční migraci legalizováním pobytu 2,3 milionu mexických migrantů. O čtyři roky později byl přijetím zákona *Immigration Act of 1990* zvýšen limit pro vstup legálních migrantů na území USA (U.S. Citizenship and Immigration Services (b)). Poslední

důležitou imigrační reformou byla *Illegal Immigration Reform and Immigrant Responsibility Act* (Alba 2010), kterou podepsal prezident Clinton v roce 1996. Hranice se tak stala díky dalším deseti tisícům agentů pohraničních hlídek a výstavbou bariér ještě více hlídanou (Skinner 2006). Od tohoto roku nebyla vydána žádná klíčová reforma, která by výrazným způsobem ovlivňovala migraci. Jaká je situace v současné době je podrobněji popsáno v podkapitole 4.1.

2.2 Opatření podporující ekonomický rozvoj Mexika

Kromě legislativních úprav měly na migrační proudy vliv také některé ekonomické programy a dohody, které mezi sebou Mexiko a Spojené státy uzavřely. V této podkapitole se zaměřím na tři nejdůležitější z nich. Jsou to ekonomické programy Bracero a Maquiladora a dohoda, kterou mezi sebou tyto dva státy spolu s Kanadou uzavřely, tj. North American Free Trade Agreement.

2.2.1 Bracero program

Tímto názvem je označován program, který probíhal v letech 1942–1964 a díky němuž získali Mexičané možnost pracovat na území Spojených států. Jednalo se o práci v zemědělství. V rámci tohoto programu, za 22 let jeho fungování, bylo legálně zaměstnáno přes čtyři a půl milionu Mexičanů (National Museum of American History).

Kalifornští farmáři očekávali brzký nedostatek pracovní síly⁵, proto na jaře roku 1942 požádali americkou a mexickou vládu o dohodu, v rámci které by mohli mexičtí dělníci sezónně pracovat na amerických farmách (Martin 2006). K dohodě došlo a smlouva byla podepsána 4. srpna 1942 a mexičtí rolníci, označovaní jako tzv. *braceros* (Marentes 1997), začali po tisících opouštět své domovy a směřovat na farmy na jihozápadě a severozápadě Spojených států. Tito pracovníci byli většinou mladí muži z venkovských oblastí Mexika (Hernandez 2009).

Mnoho pracovníků migrovalo nelegálně, dokonce to bylo velmi často tolerováno. Pokud byl některý z nelegálních migrantů na americké půdě zadržen, byl odvezen na Mexicko-americkou hranici, kde obdržel dokumenty legalizující jeho pobyt a poté se vrátil zpět na farmu. Pro zemědělce, kteří si najímali nelegální dělníky, nebyly žádné postihy. Brzy tak tito dělníci početně převyšovali dělníky, kteří práci získali legální cestou (Martin 2006). Jak se počty pracovníků přicházejících z Mexika na americkou půdu v čase měnily ukazuje obr. 1.

V době války a těsně po ní byly počty braceros na území Spojených států relativně nízké. V letech 1942–1947 představovali braceros méně než 10 % ze všech najatých dělníků (Migration Dialogue 2003b). Výrazný vzestup však nastal na počátku 50. let, kdy každoročně přicházelo několik set tisíc dělníků. Bylo to způsobeno především uvolněním předpisů týkajících se bydlení a mezd, proto využilo možnosti najmout si braceros více farmářů (Martin 2006). Prezident Kennedy však v roce 1960 nařídil omezení, neboť program měl nepříznivý vliv na mzdy a pracovní podmínky amerických dělníků. O 4 roky později, dne 31. prosince 1964 byl

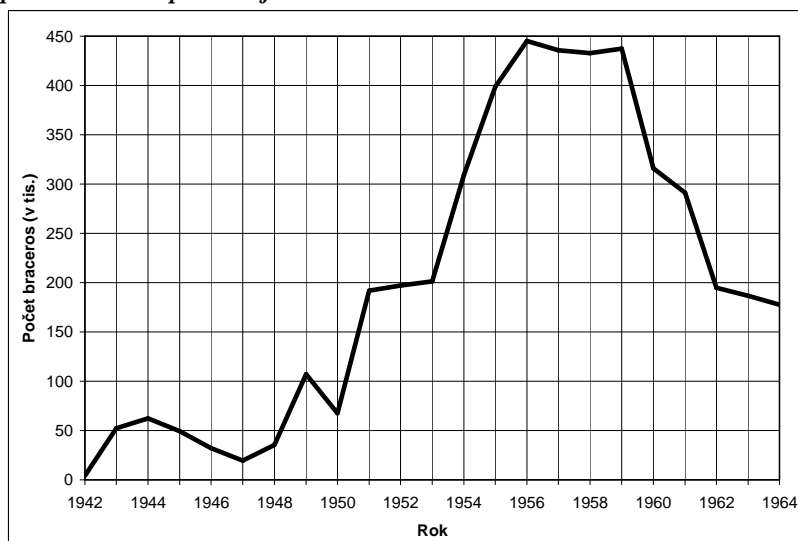
---

⁵ z důvodu branné povinnosti kvůli Druhé světové válce

program ukončen a braceros se museli vrátit domů (Martin 2006). Řada z nich se však nadále vracela do Spojených států a pokračovala v práci na farmách (Marentes 1997).

Obr. 1 - Vývoj počtu braceros přicházejících do USA v letech 1942–1964

Zdroj dat: Wayne Cornelius (Bustamante 1975, Briggs 1974) cit. v Marentes (1997)

O tom, do jaké míry byl tento program pro Mexičany výhodný, či se stal spíše nástrojem vykořisťování, by se dalo dlouze debatovat. To, že vše probíhalo na hranici zákona, naznačuje i výrok Lee G. Williamse⁶, který tento program označil za „legalizované otroctví“ (Marentes 1997).

Je důležité zmínit, jak Martin (2006) poznamenává, že Bracero program položil základy pro budoucí Mexicko-americkou migraci. Jednak můžeme hovořit o silném pull faktoru, kterým je poptávka po mexických pracovnících v zemědělských oblastech Spojených států, ale také o závislosti některých venkovských oblastí Mexika na příjmech získaných v již zmíněných zemědělských oblastech. Brzy tak vznikly sítě spojující mexické vesnice s farmami na americké straně hranice.

2.2.2 Maquiladora program

Po ukončení Bracero programu zůstalo relativně hodně Mexičanů v příhraničních městech s nadějí, že program bude obnoven a oni opět získají práci (Aten, Burke 1999). Podle McNamary (2004) bylo jen v Tijuane 50 tisíc žadatelů, kteří přišli z vnitrozemí a čekali na přijetí do tohoto programu. Bohužel se však nedočkali. Jako odpověď na zrušení Bracero programu, jež vedlo v regionu Mexicko-americké hranice k vysoké míře nezaměstnanosti⁷, byl vzápětí zahájen Maquiladora program (Sandoval 2003).

Program vznikl v roce 1965 jako součást Border Industrialization Program. Cílem Mexika bylo vytvořit pracovní místa pro rozrůstající se populaci, podpořit rozvoj průmyslu, přilákat zahraniční investory, technologie a rozšířit export. V rámci tohoto programu bylo možné založit společnosti ve stoprocentním vlastnictví zahraničního investora (Patrick 1994), což dříve možné nebylo. Zákony týkající se zahraničních investic byly původně velmi restriktivní (Sandoval

⁶ pracovník Ministerstva práce zodpovědný za tento program

⁷ která dosahovala v některých městech 40-50 % (McNamara 2004)

2003). Až do roku 1972 byl program omezen pouze na území vzdálené od Mexicko-americké hranice nejvýše 20 kilometrů. Po roce 1972 byl rozšířen na celé Mexiko (Patrick 1994). Vláda tedy postupně upouštěla od řady restriktivních opatření, aby se rozvoj mohl šířit.

V rámci tohoto programu, bylo na území Mexika dovezeno zboží nebo suroviny, kde bylo následně vyrobeno/smontováno/opraveno a poté vyvezeno buď do země původu či do třetí země. Mexiko bylo v montážní činnosti pro Spojené státy nejvýhodnější především díky nízkým mzdám a dopravním nákladům (Morales 1994). Vše bylo navíc umožněno jako „duty free“ tedy bezcelní dovoz a to pro všechny stroje, zařízení, suroviny, náhradní díly apod. (Patrick 1994). Americké firmy využívaly levnou pracovní sílu především ve výrobě elektroniky, textilu, obuvi, hraček a později také automobilových součástech (Sandoval 2003).

Maquiladora zaznamenal během prvních let pomalý, ale trvalý růst. První dva průmyslové parky byly postaveny téměř současně v Ciudad Juárez a Nogales (Sandoval 2003). Společnosti, které byly jakýmsi průkopníky v Maquiladora programu brzy zjistily, že výrobek označený „Made in Mexico“ nebude tolik žádaný, proto došlo ke vzniku tzv. *twin-plants*. Jde o systém, kdy každá mexická továrna měla sesterský podnik na druhé straně hranice, kam byly výrobky těsně před ukončením výrobního procesu převezeny, staly se z nich hotové výrobky a dostaly nálepkou „Made in USA“ (McNamara 2004). Sesterské podniky propojovaly například města Ciudad Juárez a El Paso (Texas), Nogales a Nogales (Arizona), Tijuana a San Diego (Kalifornie), Mexicali a Calexico (Kalifornie), Matamoros a Brownsville (Texas), Reynosa a McAllen (Texas) a další (Sandoval 2003).

Maquiladora začal silně růst na počátku 70. let. Mezi prvním čtvrtletím roku 1973 a posledním čtvrtletí 1974 vzrostl počet závodu dvojnásobně. Poté však došlo k recesi. Problémy způsobil mj. fakt, že velká část závodů byla zaměřena na elektronické součástky, a pokles poptávky po elektronice ve Spojených státech měl vliv na snížení produkce (Sandoval 2003).

Špatná ekonomická situace se citelně dotkla samotného mexického obyvatelstva. Mexická vláda, v roce 1982 a poté znovu v roce 1994, devalvovala peso na úroveň, která silně ovlivnila koupěschopnost pracovníků⁸. Díky této čím dál levnější pracovní síle sem směřovali další investoři (Sandoval 2003).

Ke konci roku 1993 bylo na území Mexika 2 025 „maquilas“⁹, ve kterých bylo zaměstnáno 465 261 dělníků. Více než polovina maquilas se nacházela ve státech Baja California a Chihuahua. Nejvyšší koncentrace byla v Tijuane, na kterou připadala celá čtvrtina (Patrick 1994). Na konci roku 2000 jich bylo v provozu celkem 3 703 (Gruben, Kiser 2001). Během pětatřiceti let fungování programu tak došlo k výrazné proměně regionu Mexicko-americké hranice, kterému se později budu podrobněji věnovat.

Podle Banco de Mexico (cit. v Patrick 1994) představoval maquiladora průmysl v roce 1993 42 % z celkového exportu Mexika a 79 % exportu zboží vyrobeného na tomto území. Na tomto příkladu můžeme vidět, jak výrazné postavení v ekonomice státu tento program za čtvrt století získal. Stejně jako u zaměstnanosti, která v tomto období velice výrazně vzrostla (Gruben, Kiser 2001).

⁸ V prosinci 1987 musel mexický dělník pracovat 8 hodin a 36 minut, aby si vydělal na naplnění „základního spotřebního koše“, zatímco v prosinci 1998 už musel na stejný koš pracovat 34 hodin (Sandoval 2003).

⁹ podniků vytvořených v rámci tohoto programu

Na počátku 90. let se povaha výroby změnila. Došlo k posunu k sofistikovanějším odvětvím, spojeným především s automobilovým průmyslem. Program Maquiladora se stal klíčovým v rozšíření Mexicko-amerického obchodu a celkového růstu pohraničního regionu na obou stranách hranice (Patrick 1994). Tímto propojením, které se stále fungujícím programem stává čím dál silnějším, se Mexiko a Spojené státy staly na sobě závislými.

2.2.3 North American Free Trade Agreement

Za poslední klíčovou událost mezi oběma státy můžeme považovat ratifikaci North American Free Trade Agreement (NAFTA). Tato smlouva byla mezi Kanadou, Spojenými státy americkými a Mexikem podepsána 1. ledna 1994 (The Office of the United States Trade Representative). Podle Grubena a Kiser (2001) začaly maquiladora továrny po podepsání smlouvy prudce růst, jak však v zápětí dodávají, tento růst by byl zaznamenán i bez podpisu smlouvy, s čímž však řada autorů nesouhlasí (Carrada-Bravo (1998), San Martín (2000), John Balla (1998) cit. v Gruben, Kiser 2001).

Srovnáme-li zaměstnanost pět let před a pět let po ratifikaci, vzrostla dvakrát. To bylo způsobeno především zvyšováním počtu továren, kterých bylo na konci roku 1990 celkem 1 789, na konci roku 1993 (těsně před podepsáním NAFTA) 2 143 a v roce 2000 již 3 073 (Gruben, Kiser 2001). Navzdory růstu počtu továren se zahraničními investory však později celková zaměstnanost ve výrobním sektoru klesla z 4,1 milionu v roce 2000 na 3,5 milionu v roce 2004 (Blecker cit. v Uchitelle 2007).

Portes (2006) říká, že podepsání smlouvy bylo výhodné především pro velké nadnárodní korporace, které těžily z dostatku levné pracovní síly, malých regulací a otevřených hranic, které však byly a stále ještě jsou otevřené pouze pro zboží, nikoli pro obyvatele chudšího státu. Byly však opomenuty vedlejší, neméně důležité cíle, jako snížení chudoby a nerovnosti v Mexiku, nebo zastavení emigrace do Spojených států (Migration Dialogue 2003a). Drobní zemědělci byli zničeni příchodem velkých zemědělských společností a stovky továren byly zavřeny, neboť nebyly schopny konkurovat velkým nadnárodním společnostem. Odpovědí takto „poškozených“ rolníků a dělníků byla migrace směrem na sever ve stále větším počtu (Portes 2006). Přitom NAFTA přišla se slibem, na základě kterého mělo dojít k omezení „nelegální migrace“ Mexičanů na území Spojených států. Opak se stal pravdou. Investice do Mexika proudily, avšak pouze do financování nových továren, zatímco infrastruktura výrazně upadala. Když se ke špatnému prostředí ve kterém lidé žili přidaly velice nízké mzdy, došlo k výraznému vzestupu emigrace do USA (Uchitelle 2007).

Hlavním faktorem, který by dokázal odvrátit tuto migraci, by bylo rapidní zvýšení mezd v Mexiku, což se však nestalo (Rodrik cit. v Uchitelle 2007). Legální i nelegální migrace tak od roku 1994 vzrostla z 300 tisíc na 500 tisíc migrantů za rok (Migration Dialogue 2003a). Zatímco migrační proudy před ratifikací NAFTA pocházely hlavně ze čtyř či pěti mexických států a omezeného počtu převážně venkovských obcí, po ratifikaci pocházely z celého Mexika, a to jak z venkovských obcí, tak z měst. Řada obcí tak ztratila za poslední desetiletí veškeré své obyvatelstvo (Portes 2006).

Mexická a americká vláda věřily, že NAFTA sníží počet neoprávněných imigrantů přicházejících do Spojených států (Alba 2010). Měla také vytvořit dostatek pracovních míst.

Avšak 10 let po ratifikaci, byl ekonomický růst nízký, dosahující v průměru méně než 3,5 procenta za rok, nebo méně než 2 procenta na obyvatele od roku 2000. Nezaměstnanost byla vyšší než byla v době podepsání smlouvy, a polovina lidí musela doplňovat své výdělků prací v šedé ekonomice, což bylo o 10 procent více, než v období před podepsáním NAFTA. Jejich oficiální výdělků byly totiž tak nízké, že jim nezbývalo, než hledat práci ve stínové ekonomice či za hranicí (Portes 2006).

Na druhou stranu nemůžeme všechnu vinu připisovat NAFTA. Push a pull faktory, jako poptávka po pracovní síle ve Spojených státech a naopak nedostatek kvalitních pracovních míst v Mexiku by zde hrály významnou roli i bez NAFTA (Migration Dialogue 2003a). Rodrik (cit. v Uchitelle 2007) zdůrazňuje, že to nebyla špatná dohoda, ale že více než uzavření obchodní dohody, je nutné země ekonomicky sblížit a NAFTA je vnímána spíše jako zkratka ke konvergenci, aniž by k tomu byly uzpůsobeny další důležité záležitosti.

2.3 Vliv legislativy a ekonomických opatření na vývoj migrace

V předchozích dvou podkapitolách byl stručně uveden přehled nejdůležitějších legislativních a ekonomických opatření, které měly na Mexiko i Spojené státy poměrně velký vliv. Nyní se pokusím pomocí analýzy dat zjistit, zda-li se zmiňovaný vliv na migraci skutečně projevil také v datech. Historická data týkající se migrace, která mám k dispozici bohužel neobsahují počty příchozích migrantů, proto jsem nucena v této části použít data, která nám neposkytnou celkový přehled o vývoji počtu migrantů, ale pouze odráží trendy tohoto vývoje.

Nejprve se zaměřím na dlouhodobý vývoj od poloviny 19. století. Jediné údaje, které mám z tohoto období k dispozici, se týkají vývoje počtu získaných trvalých pobytů na území Spojených států amerických, podle místa posledního pobytu v Mexiku¹⁰ (obr. 2). Počty jsou vzhledem k dlouhému časovému období uváděny jako součet za 10 let.

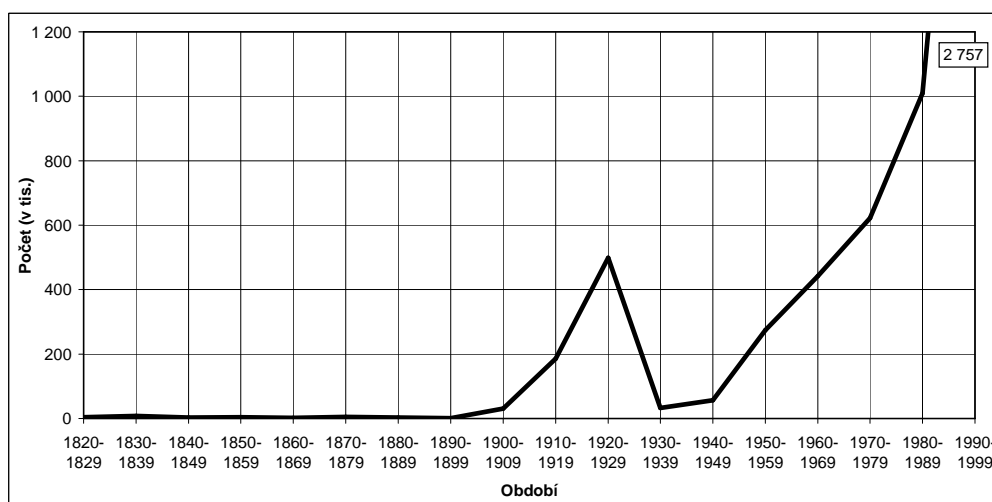
Z grafu (obr. 2) je zřetelné, že výraznější vzestup v počtu udělených trvalých pobytů byl zaznamenán až na přelomu 19. a 20. století. V následujících třech desetiletích byl růst velmi výrazný. To bylo způsobeno především poptávkou po mexické pracovní síle, která byla využívána především v zemědělství na jihozápadě Spojených států. Ve třicátých letech však z důvodu hospodářské krize došlo k významnému poklesu. Na území USA vstupovalo relativně málo migrantů a velký počet byl také poslán zpět do své domoviny (Hernandez 2009), což se výrazně projevilo také v počtech udělených trvalých pobytů. Po této recesi pak započal růst. Bylo to pravděpodobně způsobeno zahájením Bracero a následně Maquiladora programu, které přispěly k významnému nárůstu. V období po ratifikaci NAFTA došlo k ještě prudšímu nárůstu emigrace a v posledním desetiletí 20. století, tak bylo vydáno více než 2,7 milionu povolení k trvalému pobytu.

Můžeme tedy říci, že křivka znázorňující vývoj počtu získaných trvalých pobytů na území USA podle místa posledního pobytu v Mexiku se v čase výrazně měnila s příchodem zmíněných opatření.

---

¹⁰ ve zdroji dat není uvedeno, o jaký typ pobytu se na území Mexika jednalo

Obr. 2 - Vývoj počtu získaných trvalých pobytů na území USA podle místa posledního pobytu v Mexiku v období 1820–1999

Poznámka:

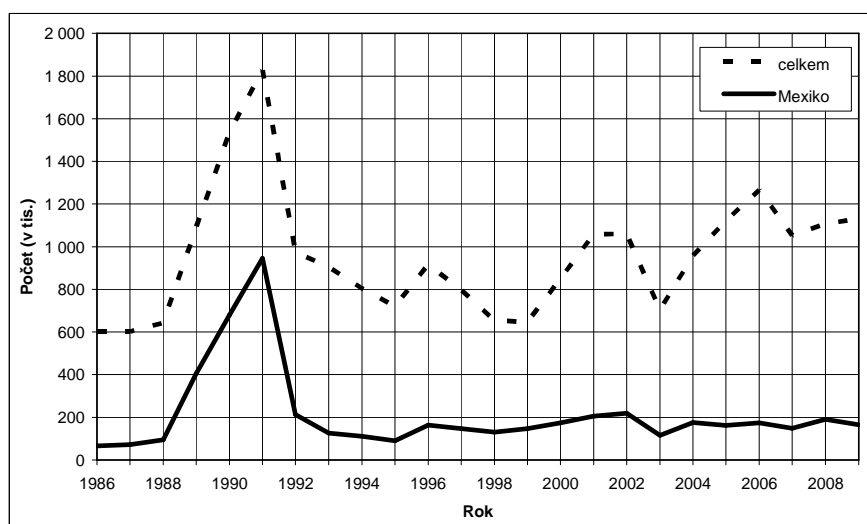
1. Data do roku 1906 odpovídají migrantům podle země původu, po roce 1906 odpovídají migrantům podle země posledního pobytu.
2. Z období 1886–1893 nejsou dostupná žádná data.

Zdroj dat: 2008 Yearbook of Immigration Statistics (U.S. Department of Homeland Security)

V následujících dvou grafech (obr. 3 a 4) se, vzhledem k nedostupnosti vhodnějších dat, zaměřím opět na vývoj počtu získaných trvalých pobytů, ale také na vývoj počtu udělených občanství v posledních přibližně pětadvaceti letech.

Podrobný přehled počtu vydaných trvalých pobytů migrantům narozených v Mexiku na konci 20. a na počátku 21. století je znázorněn na obr. 3, který představuje vývoj v období 1986–2009.

Obr. 3 - Vývoj počtu získaných trvalých pobytů na území USA pro celkový počet migrantů na území USA a pro migranty narozené v Mexiku v období 1986–2009

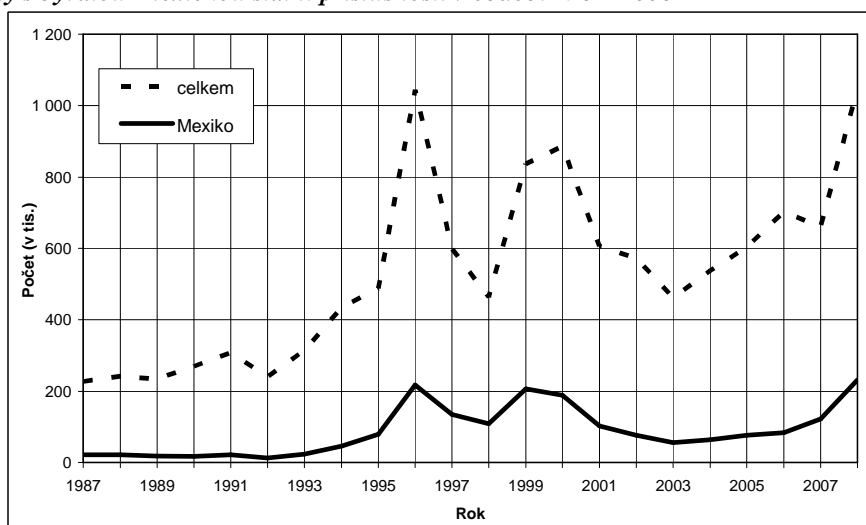
Zdroj dat: MPI Data Hub (Migration Policy Institut)

Počet získaných trvalých pobytů během posledního čtvrt století postupně mírně narůstal a ke konci sledovaného období se většinou pohyboval kolem 200 tisíc vydaných povolení. Jedinou výjimkou je výrazný nárůst na přelomu 80. a 90. let, který byl pravděpodobně způsobem přijetím *Immigration Reform and Control Act of 1986* a *Immigration Act of 1990*.

První z dvou zmíněných mj. radikálně změnil tradiční migraci legalizováním pobytu 2,3 milionu mexických migrantů (Durand 2004) a druhý zákon zvýšil limit pro vstup legálních migrantů na území USA (U.S. Citizenship and Immigration Services). Po celé sledované období pak imigranti z Mexika představovali většinou méně než jednu pětinu všech migrantů, kteří trvalý pobyt získali. Výjimkou je období 1989–1991, kdy mexičtí migranti získali přibližně polovinu všech udělených povolení.

Jak se přibližně v posledních dvou desetiletích vyvíjel počet získaných občanství na území USA můžeme vidět z následujícího grafu (obr. 4).

Obr. 4 - Vývoj počtu získaných občanství na území USA pro celkový počet migrantů na území USA a pro migranty s bývalou mexickou státní příslušností v období 1987–2008

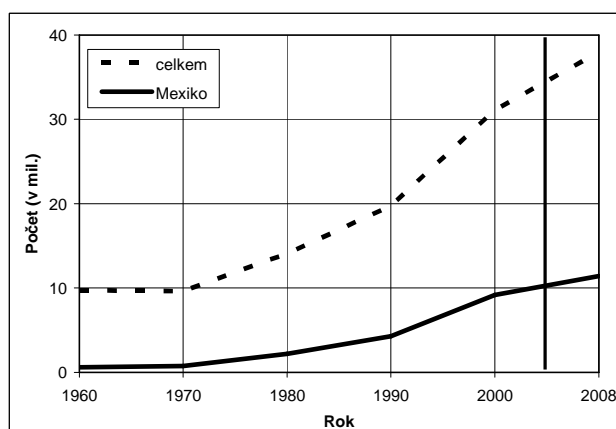
Zdroj dat: MPI Data Hub (Migration Policy Institut)

V čase došlo k výraznému nárůstu celkového počtu udělených občanství, stejně jako tomu bylo u migrantů, kteří měli původně mexickou státní příslušnost. V letech 1996, 1999 a 2000 došlo k výraznějšímu nárůstu počtu udělených občanství, nepodařilo se mi však zjistit, co tento růst způsobilo. Předpokládám, že to byla legislativní opatření, která mohou vývoj takto ovlivnit. Tento krátkodobý nárůst se projevil také u obyvatel s mexickou státní příslušností. Na konci sledovaného období, v roce 2008, bylo těmto lidem uděleno více než 230 tisíc občanství.

V předchozích třech grafech bylo znázorněno, jak se v čase měnily počty udělených trvalých pobytů a občanství. Nyní se zaměřím na to, jak se vyvíjel celkový počet migrantů narozených v Mexiku na území Spojených států amerických na konci 20. a na počátku 21. století (obr. 5). Na rozdíl od předchozích grafů, ve kterých byly uvedeny hodnoty každoročních absolutních přírůstků, se zde tedy jedná se o vývoj celkového stavu.

V roce 1960 bylo na území Spojených států jen necelých 600 tisíc migrantů narozených v Mexiku. Během let došlo k výraznému nárůstu a podle dat ze sčítání, zde bylo v roce 1980 již více než 2 miliony a o deset let později, již více než 4 miliony mexických imigrantů. K nejvýraznějšímu nárůstu došlo v posledním desetiletí 20. století, kdy se počet migrantů zvýšil o téměř 5 milionů. V roce 2008 pak bylo na americké půdě přibližně 11,4 milionu migrantů narozených v Mexiku.

Obr. 5 - Vývoj počtu všech imigrantů a mexických imigrantů na území Spojených států amerických v letech 1960–2008

Zdroj dat: MPI Data Hub (Migration Policy Institut)

Podle údajů, které uvádí Terrazas (2010), vstoupila téměř třetina z celkového současného počtu 11,4 milionů mexických migrantů na území USA v roce 2000 nebo později, podobně jako v letech 1990–1999 (tab. 1).

Tab. 1 - Podíl mexických imigrantů žijících v USA podle období vstupu na americké území

Období	Podíl
2000–2007	31,3
1990–1999	32,0
1980–1989	20,0
1970–1979	10,9
před 1970	5,7

Zdroj: Terrazas (2010)

I přesto, že Terrazas (2010) neuvádí data za roky 2008–2010, můžeme předpokládat, že podíl posledního období bude největší, neboť již během sedmi let (2000–2007) vstoupil na území USA zhruba stejný počet migrantů jako v předešlém desetiletí.

Je tedy zřejmé, že přibližně dvě třetiny mexických imigrantů vstoupily na území Spojených států amerických během posledních dvou desetiletí. Je pravděpodobné, že k tomuto nárůstu došlo vlivem různých faktorů, jako jsou především výše zmíněná ekonomická opatření.

2.4 Shrnutí

Legislativní a ekonomická opatření, jako jsou vybrané zákony týkající se imigrace, Bracero a Maquiladora program a ratifikace NAFTA, které jsem v práci nastínila se pravděpodobně postupem času výrazně podílely na utváření migračních proudů a sítí. Bracero program byl jedním z prvních impulsů k masové migraci do Spojených států. Pro mexické rolníky to byla příležitost k získání lépe placeného zaměstnání a USA tak vyřešily nedostatek pracovní síly. Nikdo pravděpodobně nečekal, jaké důsledky však tento program bude mít. Následně se podél mexické strany hranice usídlil velký počet obyvatel, který dal základ budoucí emigraci. Maquiladora program a NAFTA přilákaly ke společné hranici těchto států ještě více obyvatel, kteří sem přišli především za prací do nově vznikajících podniků. Postupem času však

zaměstnanost klesala, mzdy dělníků se nezvyšovaly a životní podmínky v regionu hranice se výrazně zhoršovaly. Všechny tyto skutečnosti působily jako push faktory, které potencionální migranty ovlivňovaly. Pull faktory na území Spojených států amerických, mezi které patří především několikanásobně vyšší mzdy poté motivovaly statisíce migrantů ročně k překročení hranice. Emigrace do USA se již poté nedala zastavit.

Jak jsme v této kapitole viděli, migrace z Mexika do Spojených států amerických má tedy relativně dlouhou tradici a je v tomto státě i v jeho obyvatelích silně zakořeněna. To je jeden z mnoha důvodů, proč dnes není lehké se s touto problematikou vypořádat.

Kapitola 3

Region Mexicko-americké hranice

V posledních několika desetiletích prošel region Mexicko-americké hranice výraznými změnami, které mj. souvisely také s výše uvedenými legislativními a ekonomickými opatřeními. Do téměř neosídlené oblasti se postupem času nastěhovalo několik milionu lidí a celkový charakter regionu se výrazně změnil. Region představuje v posledních letech velmi důležité místo, kde se střetávají obyvatelé obou států, proto je dle mého názoru nezbytné věnovat mu pozornost. Pro lepší orientaci se v rámci této kapitoly zaměřím také na geografické vymezení tohoto území.

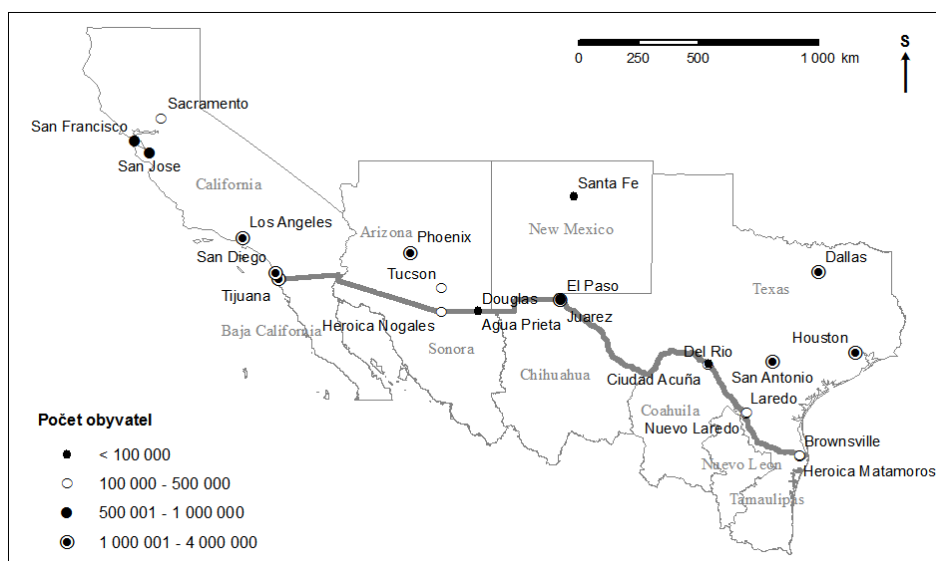
Vymezení hranic je často velmi problematickým úkolem. Nezřídka během tohoto procesu dochází k rozporům mezi dotčenými státy. Stejně tomu bylo i u hranice, která odděluje Spojené státy americké od Spojených států mexických. Detailněji byla tato problematika popsána v podkapitole věnující se historickému vývoji.

3.1 Geografické vymezení

Region je rozdělen na dvě části státní hranicí, jejíž délka není, podobně jako u řady jiných, zcela jednoznačně určena. Hodnoty uváděné různými institucemi či autory se výrazně liší. Cravey (2008) a Skinner (2006) uvádějí hodnotu 2000 mil, což je hodnota zřejmě zaokrouhlená. Jiní autoři naopak zmiňují hodnoty daleko konkrétnější, jako např. Beneš, Kubík (1981) - 3147 km (tj. 1955 mil) nebo Central Intelligence Agency (2010), jež uvádí hodnotu 3141 km (tj. 1952 mil).

Hranice prochází od Mexického zálivu podél řeky Rio Grande a dále pokračuje geometricky vytyčena skrze Sonorskou a Mohavskou poušť a pobřežní pohoří až k Tichému oceánu (Cravey 2008). Jak vidíme na obr. 6, dotýká se čtyř amerických a šesti mexických států. Jsou to Kalifornie, Arizona, Nové Mexiko a Texas na straně americké a Baja California, Sonora, Chihuahua, Coahuila, Nuevo León a Tamaulipas na straně mexické.

Některá města nacházející se v těsné blízkosti této hranice přímo sousedí s jinými městy na její opačné straně. Vytvářejí tak dojem jednoho města, které bylo rozpuštěno administrativní hranicí. Příkladem mohou být města El Paso/Ciudad Juárez, Douglas/Agua Prieta, Nogales/Nogales aj. (U.S. Geological Survey 2004).

Obr. 6 - Mapa Mexicko-americké hranice

Poznámka: vlastní zpracování pomocí programu ArcGis 9

Někteří autoři zabývající se tímto regionem, který je v anglicky psané literatuře označován termíny „U.S. - Mexico borderlands“ (Cravey 2008, Schaan 2009) nebo „U.S. - Mexico border region“ (James A. Baker III Institute for Public Policy 2009), popisují problematiku jeho vymezení. Jedním z těchto autorů je například Ayón (2009), který zmiňuje různé způsoby, jimiž je možné tento region definovat, což následně značně komplikuje porovnávání odlišných studií, které se mu věnují.

Všechny čtyři americké státy, které se přímo dotýkají hranice mají velmi výrazné zastoupení obyvatel mexické národnosti (American Community Survey, U.S. Census Bureau), které sem směřuje za vidinou „lepšího života“. Naopak mexické státy Baja California, Sonora, Chihuahua, Coahuila, Nuevo León a Tamaulipas jsou typické spíše jako místo, kam jezdí američtí občané za zábavou a odpočinkem (Cravey 2008) a investoři zde nacházejí levnou pracovní sílu těsně za státní hranicí.

3.2 Historický vývoj

Region současné Mexicko-americké hranice prošel od 19. století velmi významnými změnami. V této podkapitole se krátce zaměřím na dvě nejdůležitější období, která jej výrazně poznamenala. Jedná se o období poloviny 19. století, kdy se odehrála Mexicko-americká válka, a poté druhá polovina 20. století, kdy region zaznamenal velký populační růst.

3.2.1 Mexicko-americká válka (1846-1848)

Důležitým milníkem v historii obou států je střet, který se odehrál v polovině 19. století a výrazně ovlivnil podobu obou států i jejich následující vývoj. Podrobně se této události věnuje Opatrný (2002).

Klíčové byly expanzivní tendence Unie (Spojených států) na úkor území dnešního Mexika, které započaly již ve 20. letech 19. století. V roce 1821 se stalo Mexiko nezávislým státem a potýkalo se poté s řadou problémů, především v oblasti politické a vojenské (Opatrný 2003).

Tyto problémy se objevily, vzhledem k zájmům mexického severního souseda, v pravou chvíli. Plantážníci ze Spojených států, kteří hledali mimo jiné vhodnou půdu k pěstování bavlny, se přesouvali na jih do Texasu, který ovšem v té době patřil Mexiku. Tento akt však nebyl zcela nezákonný, neboť existovaly smlouvy, které povolovaly určitému počtu obyvatel Unie vstup na území Texasu a hospodaření na přidělených pozemcích. Spojené státy však překračovaly limity stanovené mexickými úřady a stovky osadníků se stěhovaly do Texasu (Raková, Opatrný 2003). Paradoxní je, že Američané v té době žádali o „volnou imigraci z USA do Mexika“ (Opatrný 2003, s. 99), zatímco Mexiko by volnou imigraci z Mexika do USA mohlo teoreticky požadovat dnes.

Na základě velkého přílivu obyvatel Unie do Texasu a nedodržování mexických zákonů se v roce 1835 rozhodla vláda Mexika vyslat na sever země vojsko. Američané žijící v Texasu však dne 2. března 1836 vyhlásili nezávislost Texasu. Po několika porážkách mexického vojska a zajetí prezidenta Santa Any, který byl přinucen uznat nezávislost Texasu¹¹, byl zvolen prezidentem Texasu Samuel Houston. Později byla nezávislost uznána také Francií a Británií. Po několikaleté diskusi se stal Texas dne 29. prosince 1845 osmadvacátým státem USA (Raková, Opatrný 2003, s. 114).

Mexiko však již dříve oznámilo, že pokud bude Texas začleněn do Unie, bude nuceno vstoupit do válečného stavu. To se také stalo. Američané začali o této možnosti jednat a výsledkem bylo vyhlášení války dne 13. května 1846 (Opatrný 2003). Mexická armáda byla sice početnější, avšak mnohem hůře vybavena a také zásobována, což se jí také pravděpodobně stalo osudným. Vojska Unie postupně dobyla město Monterrey¹², poté byla úspěšná také v Kalifornii. Na pobřeží Mexického zálivu obsadila město Veracruz a ve vnitrozemí Ciudad Mexico (Raková, Opatrný 2003).

Mexiko se v té době mimo jiné potýkalo také s velkými neshodami mezi politickými představiteli a vojskem, což pravděpodobně napomohlo americkému vítězství¹³. „Mexičané museli přistoupit k mírovým jednáním. Ta byla uzavřena 2. února 1848 podpisem *Smlouvy z Guadalupe Hidalgo*, jejíž hlavní částí bylo stanovení nové hranice mezi oběma státy. Mexiko jí ztrácelo dvě pětiny svého dosavadního území zahrnující státy Texas, Arizonu, Nové Mexiko a Kalifornii a části států Colorado, Utah a Nevada. Spojené státy vyplatily Mexiku 15 milionů dolarů“ (Raková, Opatrný 2003, s. 115).

Jak tedy z výše uvedených historických souvislostí vyplývá, nezanedbatelná část území současných Spojených států amerických patřila původně Mexiku, jemuž byla násilně odebrána. Zajímavé také je, že pro tuto historickou událost se v obou zemích užívá jiného označení. Zatímco děti v Mexiku se učí o „U.S. Invasion“, tedy o tzv. americké invazi, pro děti ve Spojených státech amerických je znám spíše termín „Mexicko-americká válka“ (Cravey 2008).

---

¹¹ Tato nezávislost však nebyla uznána mexickou vládou.

¹² Před dobytím města Monterrey bylo zabráno ještě Matamoros, které však bylo obsazeno bez boje po ústupu mexického vojska.

¹³ O stavu politické scény vypovídá hodně také fakt, že v letech 1836-1846 byl celkem čtrnáctkrát vyměněn prezident státu (Opatrný 2003).

3.2.2 Vývoj ve 20. století

Region Mexicko-americké hranice je z pohledu přírodních podmínek regionem velmi nehostinným, vyznačujícím se mj. vysokými teplotami a suchem. To je jistě důvod, proč byla tato oblast na obou stranách hranice po dlouhou dobu izolována od kulturních, politických a ekonomických center. Oblast zůstala řídce osídlena až do 20. století (Cravey 2008).

Díky odlehlosti tohoto území byla dříve výměna zboží, ale také lidí limitována vzdáleností. Neexistovaly zde silnice, doprava letadly se neuskutečňovala a jazykové a kulturní odlišnosti byly velmi výrazné. Již od 2. sv. války se však hranice mezi Mexikem a Spojenými státy začala ztenčovat (Orrenius 2001).

Jednou z největších změn, která se zde odehrála, byl nárůst urbanizace a následné zrychlení tempa růstu v druhé polovině 20. století. Tento proces ovlivnilo mnoho faktorů jako například expanze amerických vojenských základen, mexický Maquiladora program, ale také rozvoj neoficiálních ekonomických aktivit a mnoho dalších. Kromě nárůstu urbanizace však došlo také k růstu z pohledu ekonomického a demografického. Osídlení na mexické straně hranice se rozvíjelo také ve spojení s rozvojem turistického a zábavního průmyslu, který byl určen především pro americkou klientelu (Cravey 2008).

Nárůst byl zaznamenán také díky migrantům směřujícím na sever, kteří zde nacházeli prozatímní útočiště, zatímco čekali na příležitost k překročení hranice (Fullerton 2009). Od konce 20. století již žilo v příhraničních městech celého regionu zhruba 10 milionů obyvatel a téměř 20 milionů obyvatel žilo v zóně do 120 mil vzdálené od hraniční čáry (Cravey 2008).

Od roku 1994, kdy byla ratifikována NAFTA, výrazně zesílily obchodní vazby mezi oběma státy, což postupem času způsobilo poměrně silnou vzájemnou závislost. Tato ekonomická závislost je dnes mnohem větší než kdy byla v historii celé Severní Ameriky (Bronk, Payan 2009).

Zatímco obchod od roku 1994 vzrostl čtyřikrát, infrastruktura se v posledních 15-ti letech ani nezdvoujnásobila (U.S. Department of Transportation cit. v Bronk, Payan 2009, s. 6). To způsobuje poměrně velkou zátěž na všechny sféry, které se týkají běžného života. Zátěž, která je kladena na infrastrukturu je navíc zesílena rychlým populačním růstem (Bronk, Payan 2009). Lze tedy předpokládat, že bez radikálního zásahu do infrastruktury bude tento negativní trend i nadále pokračovat.

3.3 Současná situace a hlavní problémy

Region rozprostírající se kolem hranice se v současné době potýká s řadou problémů týkajících se populačního růstu, nedostatečné infrastruktury, ale také nelegálních aktivit, které zde mají výrazné postavení. Ve vztahu Mexika a Spojených států amerických je pravděpodobně největším problémem nelegální migrace a s tím spojená výstavba hraničních bariér, která má těmto nelegálním migračním proudům zabránit. V této kapitole se tedy na tyto dva hlavní problémy zaměřím.

3.3.1 Problematika nelegální migrace

Mexicko-americká hranice je jedním z nejfrekventovanějších míst, která jsou užívána k nelegálnímu vstupu na území Spojených států amerických. Je tomu tak již od poloviny 19. století, kdy byla tato hranice ustanovena. Neustále je překračována a to migranty nejen z Mexika (Cravey 2008). Skinner (2006) uvádí, že neoprávněné překračování Mexicko-americké hranice, jako způsobu vstupu na americké území, využívají stále častěji také migranti z Guatemaly, Belize a dokonce i ze zemí Středního východu. Mexičané však tvoří převážnou část těchto migrantů.

Je také nutné zdůraznit, že většina migrantů z jiných zemí přijede do Spojených států legálně a až poté se dostane do nelegálního postavení, většinou se jedná o překročení doby platnosti turistických víz. V případě Mexika však většina nelegálních migrantů do země již vstoupí nelegálním způsobem, kdy se jedná o zmíněné neoprávněné překročení hranice. Velmi často jsou k nelegálnímu přechodu hranice využíváni také převaděči, tzv. *coyotes*. Přítomnost těchto převaděčů spolu s migračními sítěmi, které propojují potencionální migranty v Mexiku a migranty v USA, usnadňuje vstup na území Spojených států, což vede k růstu migrace (Orrenius 2001).

Nelegální migrace z Mexika se stala významnou již v 60. letech 20. století, kdy se objevila především jako důsledek ukončení Bracero programu, který umožňoval práci ve Spojených státech amerických. Během následujících tří desetiletí došlo k nárůstu nelegální migrace přes Mexicko-americkou hranici. Odhaduje se, že mezi lety 1987-1996 vstoupilo na území USA nelegálním způsobem v průměru 202 tisíc migrantů za rok (Orrenius 2001).

Během 90. let 20. století se stal velmi důležitým zdrojem nelegální migrace region centrálního¹⁴ Mexika, významnou se ukázala také oblast na jihovýchodě¹⁵ Mexika. Region Mexicko-americké hranice zde zastupuje relativně malý, ale stálý migrační proud, který představuje asi 10 % migračních proudů. V období před rokem 1990 směřovali neoprávnění migranti především do tří, z pohledu mexické imigrace, nejdůležitějších států, zatímco dnes se usazují po celých Spojených státech. Významný růst pak zaznamenávají státy, které nemají s mexickou ani jinou imigrací žádné zkušenosti (Massey et al. 2010).

Podle Pew Hispanic Center (cit. v Terrazas 2010) bylo v roce 2008 přibližně 55 % mexických imigrantů na území Spojených států neoprávněně, tedy bez náležitých dokumentů. Mexičané představovali více než tři čtvrtiny všech neoprávněných imigrantů na území států Arkansas, Kalifornie, Idaho, Indiana, Mississippi, Nevada, Oregon, Texas a Wisconsin. Více než 90 % pak představovali ve státech Arizona, Colorado a Nové Mexiko.

V roce 2009 bylo ve Spojených státech, podle US Citizenship and Immigration Service's Office of Immigration Statistics (cit. v Terrazas 2010), přibližně 6 650 tisíc neoprávněných migrantů narozených v Mexiku. Tento počet představuje 62 % z celkového počtu 10,8 milionů neoprávněných migrantů na území USA. Počet neoprávněných migrantů pocházejících z Mexika vzrostl mezi lety 2000 a 2009 z 4,7 na 6,7 milionu a podíl na celkovém počtu tak vzrostl z 55 % na 62 % (Terrazas 2010).

¹⁴ migrační proudy z tohoto regionu směřují hlavně do Kalifornie, Texasu, Illinois a na jihozápad, ale také do New York-New Jersey, Severní Karolíny, Georgie a na Floridu

¹⁵ migrační proudy směřují hlavně na Floridu, do Georgie, Severní Karolíny, ale také do Chicaga

Když si uvědomíme, že převážná část těchto neoprávněných migrantů, kteří jsou dnes na území USA, musela nelegálně překročit hranici, vidíme, jak velký tlak je na ni vytvářen. Navíc jak již bylo zmíněno, část migrantů, kteří pochází ze vzdálenějších oblastí se v regionu hranice na čas usadí, než se k nelegálnímu překročení hranice uchýlí, což prosperitě regionu nepomůže, spíše to způsobí další úpadek infrastruktury, na kterou je rovněž vytvářen velký tlak.

3.3.2 Výstavba bariér podél hranice

S růstem nelegální migrace rostla také nutnost dohledu nad touto hranicí. Migrační proudy mezi oběma státy byly sledovány již od založení tzv. „Border Patrol“¹⁶ v roce 1924 (Cravey 2008). V roce 1986 byl jako odpověď na růst nelegální migrace přijat Immigration Reform and Control Act, jehož rámci došlo zesílení ochrany hranice (Orrenius 2001). Toto posílení ostrahy však probíhá zejména v několika posledních desítkách let a to především v okolí velkých měst (Cravey 2008). V San Diegu byl v říjnu 1994 zahájen program „Operation Gatekeeper“, podobně jako v Brownsville v srpnu 1997 „Operation Rio Grande“ a v Nogales v únoru 1999 „Operation Safeguard“ (Ayón 2009). Cílem všech těchto programů bylo zvýšení dohledu nad diskutovanou hranicí doprovázené výstavbou hraničních bariér.

V důsledku těchto opatření došlo k přesměrování stezek užívaných k nelegálnímu přechodu¹⁷ hranice do odlehlých míst (Cravey 2008). Tyto odlehlé oblasti, které jsou pro neoprávněný přechod hranice nejčastěji užívány, jsou většinou pouštní povahy a často velmi vzdálené od hraničních měst. Odlehlost těchto míst ztěžuje U.S. Border Patrol možnost dohledu a umožňuje migrantům vyhnout se kontrole. Naneštěstí však odlehlost činí tyto oblasti extrémně nebezpečné. Zdravotní problémy, jako jsou dehydratace, vyčerpání z horka či úpal, jsou v poušti smrtelné (Skinner 2006). Od roku 1995 tak výrazně vzrostl počet úmrtí spojených s přechodem hranice (Orrenius 2001). V letech 2001-2008 zemřely při pokusu o překročení hranice téměř tři tisíce Mexičanů, většinou kvůli dehydrataci (Frontera NorteSur 2008 cit. v Whitaker 2009).

V období před 11. zářím 2001 se na migranty neoprávněně překračující hranici pohlíželo spíše jako na ekonomické migranty. Po 11. září je však národní zájem zaměřen na ochranu hranice, přes kterou mohou do země vstoupit potencionální teroristé (Skinner 2006). Teroristické útoky z 11. září 2001 tak ještě více zrychlily trend zvyšující se ochrany hranic (Bronk, Payan 2009).

V současné době probíhá mezi odborníky diskuze o tom, zda-li by měla být hranice více otevřená, či raději uzavřená. Příznivci obou variant jsou si vědomi nutnosti kontroly této hranice, proto probíhá diskuze především o tom jak striktní by tyto kontroly měly být (Skinner 2006). To, že je změna nutná ukazuje také fakt, že i přes posílení činnosti pohraničních hlídek v posledních dvaceti letech se nepodařilo odvrátit růst počtu neoprávněných migrantů přicházejících do Spojených států amerických, naopak došlo k jejich zdvojnásobení (Close-up Foundation Civíce Education 2005 cit. v Skinner 2006, s. 8).

Některé návrhy, které by měly tento trend změnit, vyžadují poměrně radikální zásah do zabezpečení. Podle návrhu Duncana Huntera by měla být vybudována bariéra podél celé hranice, tj. přibližně 2000 mil (Werner 2005, cit. v Skinner 2006, s. 6). To by však bylo příliš

¹⁶ pohraniční hlídky

¹⁷ ať už se jedná o individuální nelegální migraci, převaděčství nebo pašování zboží

nákladné, odhady se pohybují mezi hodnotami 4 a 8 miliard amerických dolarů (Global Security). Bariéry by měly být několikavrstvé, skládaly by se z příkopu, cívek z ostnatého drátu, dvou vysokých a robustních drátěných plotů, mezi nimiž by byla cesta pro vozidla. Dále by zde byly senzory, které by odhalily jakékoliv narušení prostoru, pruh hladkého písku k detekci stop a systém kamer a detektorů pohybu (Let Freedom Ring, Inc. 2005, cit. v Skinner 2006, s. 6).

K dosažení cíle byla přijata řada opatření. Mezi klíčové patří plán nazvaný „Secure Border Initiative“ (SBI), který měl sloužit k ochraně hranic a redukci neoprávněné migrace (U.S. Department of Homeland Security 2005). SBI řeší mj. ochranu hranice zastavením dalších neoprávněných vstupů na americkou půdu, dále mezinárodní spolupráci se sousedními vládami k vyřešení problémů spojených s tímto územím k vzájemné spokojenosti a v neposlední řadě je to snaha o vyřešení ekonomických vztahů, především umožnění oprávněného vstupu více zahraničním pracovníkům, kteří mohou vyplnit mezery na americkém trhu práce (Skinner 2006). Klíčová je myšlenka zdůrazňující fakt, že pokud by bylo snazší získat pracovní povolení, neoprávněná imigrace by poklesla. Lepší alternativou je rozhodně proces, kdy mají Spojené státy povědomí o tom, kdo, kdy a kde překračuje jejich hranici (Skinner 2006). Což mělo být obsahem také nové imigrační reformy, která však nebyla zatím přijata (viz podkapitola 4.1).

Další legislativní úpravou je tzv. „Secure Fence Act of 2006“, jehož cílem bylo především mít pod kontrolou státní hranice celých Spojených států amerických (Global Legal Information Network). Součástí mělo být také zajištění přibližně 700 mil dlouhých dvojitých bariér, stejně jako dalších forem kontroly (Ayón 2009). K 22. lednu 2010 bylo vybudováno zhruba 643,3 mil bariér podél hranice (Global Security 2010).

Na toto téma je, vzhledem k jeho problematičnosti a citlivosti nutné nahlížet velmi opatrně. Je třeba brát zřetel na to, aby nakonec nedošlo ke zhoršení vztahů mezi Spojenými státy americkými a Mexikem (Skinner 2006).

3.4 Shrnutí

Region Mexicko-americké hranice je z pohledu mezinárodní migrace z Mexika do Spojených států velmi důležitým. Většina migrantů se na území USA dostává přechodem této hranice a to legálním i nelegálním způsobem. V průběhu 20. století prošel výraznými změnami. Především se z téměř neosídlené oblasti stal regionem s několika miliony obyvatel a výrazným ekonomickým potenciálem, ale také velkými problémy týkajícími se především nedostatečné infrastruktury.

Převážná část migračních proudů do Spojených států amerických pochází ze středního a jižního Mexika. Tito migranti se přesouvají na sever země, kde buďto ihned překročí hranici nebo se usadí a čekají na okamžik, kdy jim bude přechod umožněn. Ne vždy však hranici překročí a často se v tomto regionu usadí. To je také jeden z důvodů, proč je dnes tato oblast kolem hranice tak hustě zalidněna a čelí řadě problémů s tím spojených.

Přesto, že ne každému se podaří hranici překročit, jsou počty nelegálních migrantů kterým se to povede velmi vysoké. Americká vláda však na tyto sílící migrační proudy zareagovala a započala s intenzivní ochranou hranic. Tento proces se postupně vyvíjí již několik desetiletí a v současné době jsou na téměř jedné třetině celkové délky hranic vybudovány bariéry, které

mají nedovolenému vstupu na území zabránit. Hlavním efektem však bylo přesměrování migračních proudů do odlehlých oblastí, ve kterých bariéry nejsou. Většinou se však jedná o pouště, kde se přechod stává velmi riskantním a často končí smrtí, což dosvědčují počty mrtvých migrantů.

Kapitola 4

Současná situace mexických imigrantů v USA

V této kapitole nastíním současnou situaci mezinárodní migrace z Mexika do Spojených států v letech 2000–2010. Jak jsem již v úvodu uvedla, migrace mezi Mexikem a USA je relativně jednosměrná. Migrace ze Spojených států do Mexika probíhá také, ovšem jak uvádí Alba (2010), převážná část emigrantů ze Spojených států je tvořena dětmi, jejichž alespoň jeden rodič je rodilý Mexičan. A další výraznou složkou jsou především američtí senioři, kteří do Mexika relativně často míří (Dixon, Murray, Gelatt 2006). V porovnání s mexickou emigrací jsou však tyto počty zanedbatelné.

Zaměřím se zde na současnou politickou situaci, která se pojí s migrací, ale především na populaci mexických imigrantů, kteří v současné době žijí na území Spojených států. Budu se zajímat o jejich počty, pohlavně-věkovou strukturu, ale také třeba vzdělání, zaměstnání, či bydlení těchto imigrantů. Na konci této kapitoly se zmíním také o remitencích, které hrají v současné době velmi významnou roli.

4.1 Politický kontext

Mexiko se nachází na velmi důležité křižovatce se svým severním sousedem, na jehož území žije asi 10 % obyvatel mexické národnosti (Alba 2010). Vzhledem k velikosti mexické populace na území USA i počtům nově příchozích je zřejmé, že je nezbytné, aby se oba dotčené státy pokusily o řešení vzniklé situace.

Nová fáze mexické migrační politiky nastoupila společně s přechodem na demokracii pod vedením prezidenta Vincenta Foxe. Problematika migrace, jak vnitřní, tak vnější, byla jednou z priorit jeho politiky (Durand 2004). To se projevilo brzy po jeho nástupu do úřadu. Započalo to v období od 21. února do 7. září 2001, kdy probíhal mezi představiteli Mexika a Spojených států dialog týkající se této problematiky. Bylo to poprvé, od ukončení Bracero programu, kdy se sešly týmy obou vlád, aby se pokusily vyřešit pohyb obyvatel mezi těmito státy (Mohar 2004). Mělo se také jednat o legalizování pobytu Mexičanů, kteří pobývají na území Spojených států nelegálně, dále zavedení pracovního programu, ochranu hranice a zvýšení počtu víz pro Mexičany. Výhledy na dohodu byly až do útoků z 11. září 2001 relativně dobré (Alba 2010). Po těchto útocích však došlo ke změně a i přes přetrvávající zájem Mexika o dohodu, byla

jednání po 11. září zaměřena především na ochranu hranic a bezpečnost Spojených států (Durand 2004).

Po prvním neúspěchu v jednání se však prezident Fox nevzdal svého úsilí. Po neústupnosti týkající se záležitostí mezinárodní migrace se zaměřil na vnitřní politiku Spojených států. Jednalo se o volební práva Mexičanů a vydávání identifikačního průkazu Mexičanům žijícím v USA prostřednictvím konzulátů. Tyto průkazy se ukázaly jako neocenitelná pomůcka pro neoprávněné migranty, kteří si díky nim mohli zařídit bankovní účet, nebo třeba i řidičský průkaz. Přes ohlasy nepřiznivců tento program předčil veškerá očekávání. Po veřejných konzultacích, ve kterých byla podpora migrantů a jejich organizací rozhodující, byl uznán americkým Ministerstvem financí (Durand 2004).

Americký prezident George W. Bush ve svém prvním oficiálním vystoupení v Kongresu oznámil jeho postoj k imigrační reformě. V následujících dvou letech chtěl významným způsobem změnit imigrační politiku státu. Jednalo se mj. o vytvoření pracovního programu pro nově příchozí a v současné době žijící imigranty ve Spojených státech. Návrh odůvodnil také tím, že je reforma zapotřebí, neboť je nutné snížit potencionální hrozbu v podobě 8 milionů neoprávněných imigrantů ve Spojených státech (Jachimowicz 2004). V rámci reformy by totiž došlo také k legalizování pobytu milionům mexických migrantů, kteří byli v zemi neoprávněně. Reforma však Kongresem neprošla (Alba 2010). Tento problém se stal také jedním ze zájmů stranické politiky, neboť Hispánští voliči tradičně představují početnou skupinu, která volí demokraty (Durand 2004).

Vláda prezidenta Foxe, na konci jeho působení v roce 2005, projevila další úsilí k vyřešení problematiky migrační politiky. Výsledkem byl dokument *Mexico and the Migration Phenomenon* z roku 2006 (Alba 2010). Některé z návrhů a nápadů Mexika jsou stručně uvedeny ve zprávě zpracované jménem mexické vlády (Allyn & Company). Je zde uvedena nutnost správné migrační politiky a zákonů, zastavení všech kriminálních aktivit, dosáhnutí sociálního a ekonomického rozvoje, který by pobízel Mexičany, aby zůstali ve své rodné zemi a mnoho dalších. Jsou zde také návrhy, které by mohly být obsaženy v americké imigrační reformě. Patří mezi ně především vytvoření pracovního programu, v rámci kterého by mohli Mexičané legálně získat práci na území USA, což by mohlo výrazně napomoci snížení počtu neoprávněných migrantů. Jak však uvádí Alba (2010), dokument neměl očekávaný účinek.

V prosinci 2006 se stal prezidentem Mexika Felipe Calderón, který již od samého začátku své působnosti v této funkci objasnil, že na rozdíl od svého předchůdce nemá v úmyslu upřednostnit problematiku migrace v rámci Mexicko-amerického vztahu. Pro jeho vládu má být prioritou znovuzískání právního státu a boj proti obchodování s drogami a organizovaným zločinem (Alba 2010).

Jak jsem již zmínila, prezident Bush imigrační reformu během svého úřadu neprosadil. Toto břemeno se tedy přeneslo na prezidenta nového. Barack Obama, který nastoupil do úřadu v lednu 2009, vyhrál volby z části také kvůli podpoře hispánských voličů, kteří od něj očekávají prosazení imigrační reformy. Kongres by měl tuto otázku letos řešit, ale vyhlídky na přijetí jsou nejisté (Alba 2010). Doposud tedy nebyla přijata žádná reforma, která by radikálně změnila vztah mezi těmito státy.

4.2 Charakteristika mexických imigrantů ve Spojených státech

Dříve, než se zaměřím na analýzu populace mexických imigrantů v USA, chtěla bych krátce nastínit důvody, kvůli kterým migranti opustí jejich rodnou zemi a přestěhují se do Spojených států amerických.

Migrace z Mexika do Spojených států je po celou dobu jejího trvání především ekonomická. Mexiko se potýká s velkou chudobou, například v roce 2008 žilo v Mexiku přibližně 18 % populace v extrémní chudobě, kdy si tito lidé nemohli ani koupit základní potraviny. Poměr mezd u zaměstnání, ve kterých je zapotřebí manuálně pracujících a méně kvalifikovaných dělníků, je pak mezi těmito státy v průměru 10:1 ve prospěch USA (Alba 2010). Kromě toho je ve Spojených státech velká poptávka po levné pracovní síle, kterou mohou Mexičané snadno uspokojit (Alba 2010, Martin 2006, Migration Dialogue 2003a, Skinner 2006 a další). Tyto skutečnosti se stávají velmi silnými pull faktory, které do Spojených států ročně přilákají statisíce migrantů. Kromě ekonomických důvodů zde pravděpodobně hrají důležitou roli také otázky bezpečnosti a vzdělání. Jak uvádí Garcia (2006), ženy se často rozhodují migrovat do Spojených států amerických také kvůli dostupnosti lepšího vzdělání pro jejich děti a bezpečnějšímu prostředí, ve kterém mohou žít.

V následujících částech se pokusím nastínit základní charakteristiky populace migrantů narozených v Mexiku v současné době žijících na území Spojených států. Pro lepší představu, zda-li se nějakým způsobem odlišují, je porovnáám s obyvatelstvem, které se hlásí k mexické národnosti¹⁸ a také s populací celých Spojených států. Budu pracovat s nejnovějšími údaji, které jsou k dispozici, tedy odhady za rok 2008.

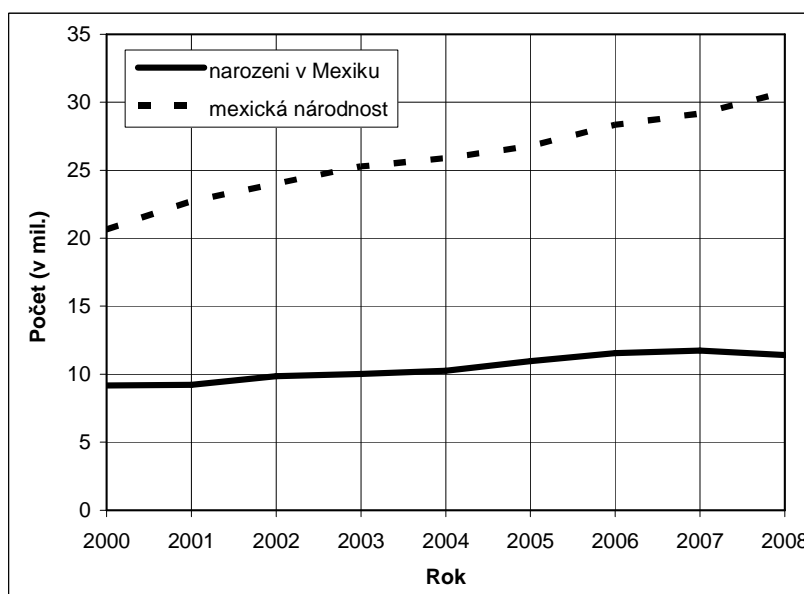
4.2.1 Demografická charakteristika

V roce 2008 bylo podle odhadů U.S. Census Bureau (2010) ve Spojených státech celkem 304 milionů obyvatel, z nichž 30,7 milionu tvořili obyvatelé, kteří se hlásí k mexické národnosti, z nichž 11,4 milionu tvořili imigranti narození v Mexiku. Jak se jejich počet vyvíjel v letech 2000–2008 můžeme vidět na obr. 7.

Počet obyvatel, kteří se hlásí k mexické národnosti, roste v posledních několika letech mnohem výrazněji, než počty imigrantů narozených v Mexiku, jejichž počet se zvýšil jen mírně. Vzhledem k tomu, že do kategorie obyvatel hlásících se k mexické národnosti patří jak imigranti z Mexika (jejichž počet však v tomto období výrazně nevzrostl) tak lidé, kteří se narodili na území USA, můžeme předpokládat, že tato populace se zvětšila především díky vyšší porodnosti. Data týkající se porodnosti dle národnosti však bohužel nemám k dispozici, proto tuto domněnku nemohu empiricky podložit.

---

¹⁸ Do této kategorie patří jak imigranti narození na území Mexika, tak lidé, kteří se již narodili na území USA, ale ztotožňují se s mexickou národností.

Obr. 7 - Počet migrantů narozených v Mexiku a obyvatel mexické národnosti na území USA v letech 2000–2008

Zdroj dat: American Community Survey (U.S. Census Bureau)

Je známo, že tradičně migrují více muži, než ženy. V posledních letech však téměř na celém světě dochází k tzv. feminizace migrace a ženy se začínají mužům vyrovnávat. Podobně je tomu i u Mexika (Donato et al. 2008).

Jaký byl v roce 2008 podíl mužů a žen na počtu obyvatel u jednotlivých populací můžeme vidět v tab. 2. Z dat je zřejmé, že jak u migrantů, kteří se narodili v Mexiku, tak celkově u populace, která se hlásí k mexické národnosti převažují muži, zatímco u celé populace Spojených států je tomu naopak. Jak jsem již zmínila, je to způsobeno především tím, že mezi migranty stále muži mírně převažují nad ženami.

Tab. 2 - Podíl mužů a žen na celkovém počtu obyvatel vybraných populací na území USA v roce 2008

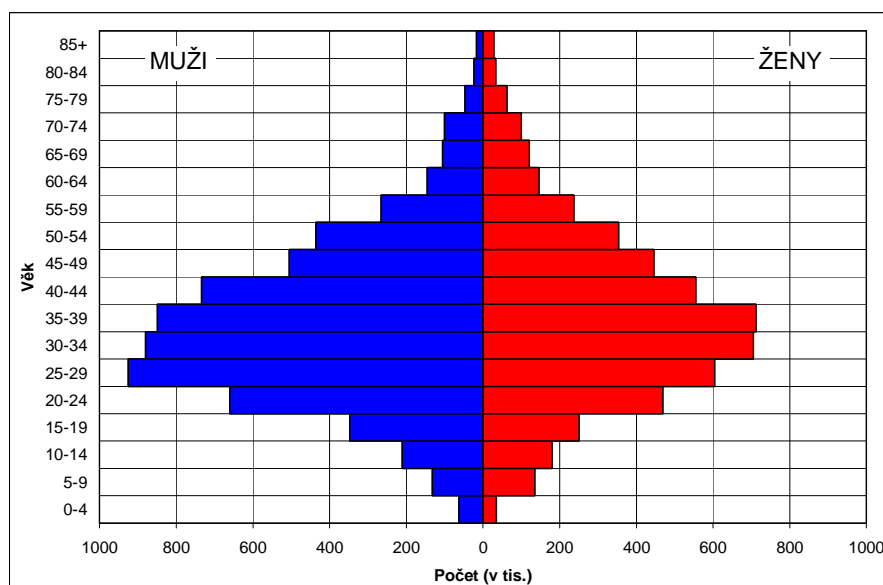
	narození v Mexiku	mexická národnost	populace USA celkem
celkem	11 412 668	30 738 559	304 059 728
muži	55,6%	52,4%	49,3%
ženy	44,4%	47,6%	50,7%

Zdroj dat: American Community Survey (U.S. Census Bureau)

Tato skutečnost je velmi dobře vidět z věkové pyramidy (obr. 8), která představuje pohlavně-věkovou strukturu migrantů narozených v Mexiku, kteří v roce 2008 pobývali na území Spojených států.

Počty mužů a žen společně vytvářejí specifický tvar věkové pyramidy, který je tvořen velkým počtem obyvatel v produktivním věku. Oproti tomu počty dětí a seniorů jsou velmi nízké. Je to způsobeno především tím, že většinu migrantů tvoří mladí lidé, kteří do USA odcházejí za prací.

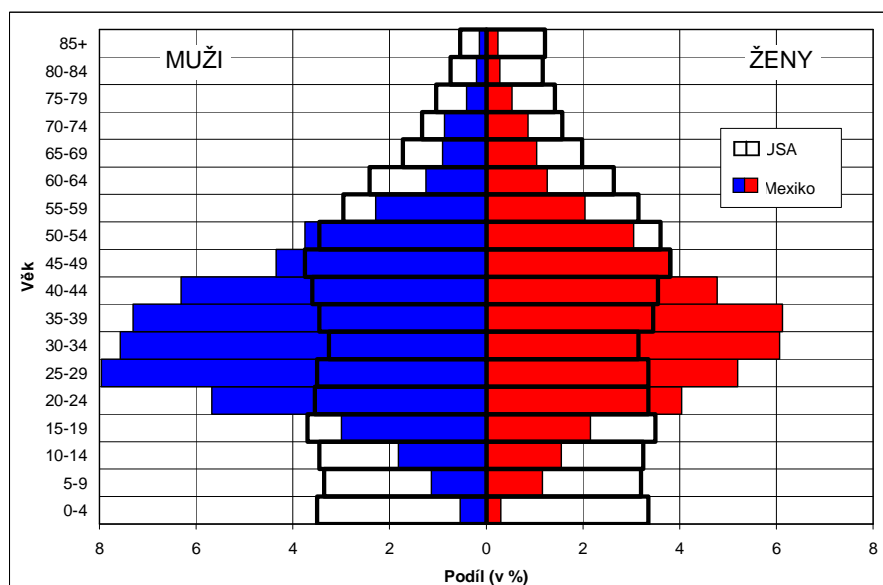
Obr. 8 - Pohlavně-věková struktura populace mexických imigrantů na území USA v roce 2008 - absolutní počty

Zdroj dat: United States Foreign-Born Population (U.S. Census Bureau)

Pro porovnání pohlavně-věkové struktury populace mexických imigrantů s populací celých Spojených států amerických uvádím na obr. 9 zobrazení obou věkových pyramid.

Obr. 9 - Pohlavně-věková struktura populace mexických imigrantů na území USA s populací celých Spojených států v roce 2008 - relativně

Zdroje dat: United States Foreign-Born Population (U.S. Census Bureau)

American Community Survey (U.S. Census Bureau)

Údaje uvedené na obr. 9 jsou uvedeny relativně, tedy jako podíl jednotlivých věkových skupin na celé populaci, aby bylo možné tvar obou věkových pyramid porovnat. Je zřejmé, že se od sebe velmi výrazně odlišují. Zatímco pyramida za Spojené státy je stacionární a relativně pravidelná bez větších zářezů, ta za mexické migranty je, jak již bylo výše zmíněno, velmi specifická. Podíl obyvatel v produktivním věku na celkovém počtu je v porovnání se Spojenými

státy téměř dvojnásobný, naopak u dětské a postproduktivní složky populace je podíl velice nízký.

Porovnání populace mexických imigrantů a populace, která se hlásí k mexické národnosti jsem zde bohužel nemohla uvést, neboť se mi nepodařilo získat data za odpovídající věkové skupiny pro populaci hlásící se k mexické národnosti.

4.2.2 Vzdělání

Jak se analyzované populace odlišují v oblasti vzdělání popisují následující tabulky, ve kterých je uveden přehled základních informací. Tabulky se zaměřují na populaci ve věku 3 a více let, která je zapsaná k určitému typu studia (tab. 3) a na populaci ve věku 25 a více let podle dosaženého vzdělání (tab. 5).

Z hodnot uvedených v Tab. 3 je zřejmé, že do kategorie školek a mateřských škol spadá u populace migrantů narozených v Mexiku znatelně menší podíl dětí.

Tab. 3 - Porovnání vybraných populací ve věku 3 a více let na území USA, které byly v roce 2008 zapsány k určitému typu studia

	narození v Mexiku	mexická národnost	populace USA celkem
populace ve věku 3 a více let zapsaná ve škole	1 323 901	9 792 585	79 854 557
školka (nursery)	1,2%	6,5%	6,4%
mateřská škola (kindergarten)	2,6%	6,9%	5,1%
základní škola (stupeň 1-8)	41,5%	49,0%	40,3%
střední škola (stupeň 9-12)	30,7%	22,5%	21,5%
vysoká škola	23,9%	15,1%	26,7%

Zdroj dat: American Community Survey (U.S. Census Bureau)

Je to způsobeno především výrazným vlivem věkové struktury (viz. podkapitola 4.2.1), neboť počty dětí ve věku od 3 do 6 let (kdy děti navštěvují tato zařízení), jsou mnohem nižší, než například počty dětí ve věkových skupinách 15-19 nebo 20-24 let, které stále studují, což způsobí velký rozdíl v podílu na celkovém počtu zapsaných v určitém typu studia. V porovnání s americkou populací je tak odlišnost značná. Počty dětí, které navštěvují školku či mateřskou školu by mohly být vyšší, avšak u imigrantů z Mexika je časté, že se o děti starají prarodiče, kteří s nimi často také bydlí (tab. 4).

Tab. 4 - Porovnání vybraných populací ve věku 30 a více let na území USA, které v roce 2008 žily se svými vnoučaty

	narození v Mexiku	mexická národnost	populace USA celkem
populace ve věku 30 a více let	7 673 064	13 027 953	179 103 425
žijící s vnoučetem	9,2%	7,9%	3,6%

Zdroj dat: American Community Survey (U.S. Census Bureau)

Lepší přehled o vzdělání nám pravděpodobně poskytnou údaje z následující tabulky, kde jsou porovnávány údaje za dosažené vzdělání u populací ve věku 25 a více let (tab. 5). Mexičtí imigranti se velmi výrazně odlišují vysokým podílem obyvatel s nižším než středním vzděláním. U obyvatel, kteří se hlásí k mexické národnosti je již tato hodnota nižší a u populace

celých Spojených států dosahuje pouhých 15 %. U ukončeného středního vzdělání se již hodnoty mezi jednotlivými populacemi neodlišují tak výrazně jako u předchozí, ale nejnižší podíl připadá na imigranty z Mexika. Co se týká všech forem vysokoškolského vzdělání dosahují imigranti z Mexika velmi nízkých hodnot. Jak uvádí Alba (2010), v Mexiku má téměř 7 milionů obyvatel alespoň bakalářský titul, což v porovnání s počtem mexických migrantů s tímto vzděláním v USA znamená, že téměř 7 % všech vysokoškolsky vzdělaných obyvatel narozených v Mexiku, žije v současné době se Spojených státech.

Tab. 5 - Porovnání vybraných populací ve věku 25 a více let na území USA podle dosaženého vzdělání v roce 2008

	narození v Mexiku	mexická národnost	populace USA celkem
populace ve věku 25 a více let	9 110 463	15 816 915	200 030 018
nižší než ukončené střední	61,5%	45,2%	15,0%
ukončené střední	22,2%	25,7%	28,5%
college	11,0%	20,1%	28,8%
bakalářské	3,8%	6,5%	17,5%
graduate, professional degree	1,4%	2,5%	10,2%
střední a vyšší	38,5%	54,8%	85,0%
bakalářské a vyšší	5,2%	9,0%	27,7%

Zdroj dat: American Community Survey (U.S. Census Bureau)

Při porovnání těchto tří populací tedy můžeme vidět, jak rozdílné trendy mezi Mexikem a USA v oblasti vzdělání jsou, a také že populace těch, kteří se hlásí k mexické národnosti tvoří jakýsi mezistupeň. Tato populace totiž představuje jak imigranty, tak ty kteří se již narodili v USA a řada z nich již pravděpodobně převzala americký způsob života.

4.2.3 Zaměstnání

V této části se pokusím krátce nastínit také zaměstnanost vybraných populací. Alba (2010) uvádí, že mexičtí imigranti nacházejí na trhu práce uplatnění především sezónně jako dělníci v zemědělství, stavebnictví, zpracovatelském průmyslu a ve službách. To potvrzují také data v tab. 6., kde jsou u vybraných populací uvedeny podíly jednotlivých odvětví na celkovém počtu zaměstnaných.

Pouze podíl zemědělství je nižší než bych na základě příspěvku Alby (2010) očekávala a naopak hodnota 10,9 % u „odborných, vědeckých, řídicích a správních službách; a nakládání s odpady“ je překvapivě vysoká, avšak není zcela jasné, které z těchto rozmanitých odvětví je tak výrazně zastoupeno pracovní silou z Mexika. Výraznější rozdíl mezi populací imigrantů a populací, která se hlásí k mexické národnosti, ve prospěch druhé zmíněné, je hned u několika odvětví. Jsou to vzdělání, zdravotnictví, sociální pomoc; veřejná správa; finance a pojištění, reality, pronájem a leasing, ale také třeba u maloobchodu.

Můžeme tedy říci, že imigranti zastávají práce fyzicky nejnáročnější, málo žádané a také často hůře placené, zatímco obyvatelé hlásící se k mexické národnosti již častěji obsazují pozice lukrativnější a více žádané. Nejatraktivnější zaměstnání, ve kterých jsou lepší pracovní podmínky, vyšší platy, ale také třeba možnost profesního růstu, jsou pak často vykonávána

rodilými Američany. V tomto případě by se dalo hovořit o aplikaci Teorie dvojího trhu (viz. podkapitola 1.5).

Tab. 6 - Porovnání civilního zaměstnaného obyvatelstva vybraných populací ve věku 16 a více let na území USA podle typu zaměstnání v roce 2008

	narození v Mexiku	mexická národnost	populace USA celkem
obyvatelstvo* ve věku 16 a více let	7 104 883	13 119 496	146 266 253
zemědělství, lesnictví, rybářství a lov; těžba	6,6%	4,5%	1,8%
stavebnictví	19,5%	14,1%	7,4%
výroba	15,3%	12,5%	11,2%
velkoobchod	3,4%	3,3%	3,0%
maloobchod	7,7%	10,9%	11,6%
doprava a skladování,	3,6%	4,5%	5,2%
informace	0,8%	1,5%	2,4%
finance a pojištění, reality, pronájem a leasing	2,4%	4,2%	6,9%
odborné, vědecké, řídicí a správní služby**	10,9%	9,9%	10,4%
vzdělání, zdravotnictví, sociální pomoc	7,6%	13,7%	21,7%
umění, zábava, rekreace, ubytovací a stravovací služby	15,0%	12,8%	8,8%
další služby	6,3%	5,4%	4,8%
veřejná správa	1,0%	3,0%	4,7%

Poznámka: * civilní zaměstnané

** a nakládání s odpady

Zdroj dat: American Community Survey (U.S. Census Bureau)

4.2.4 Bydlení

Poslední z charakteristik, kterými se budu v této podkapitole zabývat je bydlení. Zaměřím se především na to, zda-li vybrané populace žijí spíše v rodinných či nerodinných domácnostech a také na to, jestli daný dům či byt vlastní, nebo si jej pronajímají.

Tab. 7 - Přehled domácností u vybraných populací na území Spojených států v roce 2008

	narození v Mexiku	mexická národnost	populace USA celkem
počet domácností	4 146 560	7 639 880	113 101 329
rodinné domácnosti	84,9%	79,9%	66,3%
manželské páry	58,4%	53,0%	49,2%
domácnost žen bez manžela	15,8%	17,6%	12,5%
nerodinné domácnosti	15,1%	20,1%	33,7%
domácnosti mužů	10,3%	12,0%	15,6%
domácnosti žen	4,7%	8,0%	18,0%
průměrná velikost domácnosti	4,19	3,74	2,62
průměrná velikost rodin	4,42	4,12	3,22

Poznámka: za hlavu domácnosti je považována osoba, která dům či byt vlastní, nebo si jej pronajímá

Zdroj dat: American Community Survey (U.S. Census Bureau)

Podle hodnot uvedených v tab. 7 je zřejmé, že imigranti z Mexika žijí z velké části v domácnostech rodinných, zatímco u populace americké jsou hodnoty mnohem nižší. Populace hlásící se k mexické národnosti pak opět tvoří mezistupeň.

Výrazný rozdíl převažuje také v průměrné velikosti domácností, kde u imigrantů dosahuje hodnot nad čtyři, zatímco u populace Spojených států nedosahuje ani tří osob na domácnost. Pravděpodobně to také souvisí s průměrnou velikostí rodin, která je u imigrantů opět vyšší.

Rozdíly mezi vybranými populacemi jsou znatelné také v tab. 8, ve které jsou uvedeny data ohledně držby. U imigrantů z Mexika není tak velký rozdíl mezi tím, jestli žijí ve vlastní, nebo pronajaté bytové jednotce. Hodnoty jsou relativně vyrovnané.

Tab. 8 - Přehled bytových jednotek u vybraných populací podle držby na území Spojených států v roce 2008

	narození v Mexiku	mexická národnost	populace USA celkem
počet bytových jednotek	4 146 560	7 639 880	113 101 329
ve vlastní bytové jednotce	46,3%	50,6%	66,6%
v pronajaté bytové jednotce	53,7%	49,4%	33,4%

Zdroj dat: American Community Survey (U.S. Census Bureau)

Porovnáme-li je s daty za celou populaci Spojených států, vidíme, že zde se rozdíl nachází. Zatímco v pronajatých bytových jednotkách žije přibližně polovina imigrantů z Mexika, u populace USA je to pouze jedna třetina. Důvodem jsou pravděpodobně finanční možnosti, které jsou vzhledem k typům zaměstnání, které vykonávají, odlišné.

4.3 Remittance

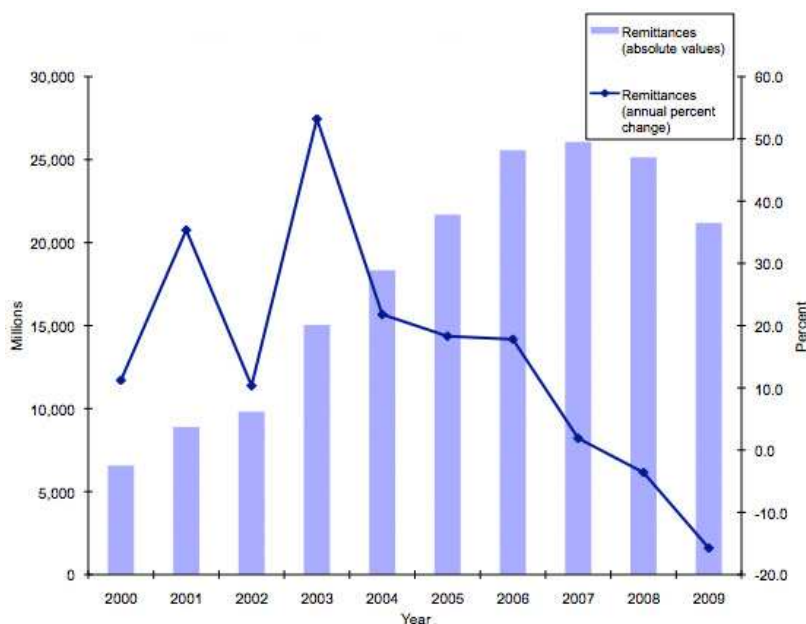
Skutečnost, že imigrace do USA je především ekonomická, dosvědčuje také množství finančních prostředků zaslaných ze Spojených států do Mexika. Tyto finanční převody jsou velmi efektivní, nevyžadují žádnou byrokracii, jsou zprostředkovány za nízké poplatky a jsou tradičně zasílány do domácností, kde jsou nejvíce potřeba (Airola 2007).

Dříve byly peníze do Mexika zasílány různými neformálními způsoby, ale v poslední době došlo k výraznému posunu k legálním transferům. Bylo to způsobeno především lepším přístupem k těmto typům převodů. Navíc s růstem počtu finančních ústavů, které transfery umožňují, došlo k zvýšení konkurence a následně k výraznému snížení cen za tyto služby (Hernández-Coss 2005, s. 38). Zasílání peněz je tedy dnes pro imigranty velmi výhodné, neboť již nemusí platit vysoké poplatky a mohou tak svým rodinám zaslat větší finanční obnos.

Tyto finanční prostředky jsou ze Spojených států zasílány již po delší období, jejich objem je velmi významný a stále narůstá. To ukazují také hodnoty, zveřejněné Banco de México (cit v Alba 2010), podle kterých vzrostly remittance z 6,6 miliard amerických dolarů v roce 2000 na 26,1 miliard dolarů v roce 2007 (obr. 10).

Hospodářská recese na konci roku 2007 však postupně způsobila pokles americké poptávky po pracovní síle. Postižena byla mj. také odvětví zaměstnávající mexické migranty, což výrazně pocítili především tzv. *low-skilled*¹⁹ imigranti. Způsobilo to pokles objemu remitencí v roce 2008 o 3,6 % a v roce 2009 dokonce o 15,7 % na hodnotu 21,2 miliardy amerických dolarů (Alba 2010).

¹⁹ nekvalifikovaní

Obr. 10 - Remittance zasílané do Mexika v letech 2000–2009

Zdroj: Banco de México, Sistema de Información Económica (SIE) cit v Alba (2010)

Remittance jsou pro Mexiko velmi důležité. Přestože představují méně než 4 % HDP Mexika, jsou po vývozu ropy druhým největším zdrojem zahraničních příjmů. Mexická vláda se již od roku 1986 snaží podpořit účelné využití těchto finančních prostředků, které jsou do Mexika posílány a používá k tomu různých programů. V roce 1999 byl zahájen program *Programa 3 × 1* (Alba 2010). Tento program funguje na principu různých příspěvků do rozvoje. Za každý dolar, kterým komunita migrantů přispěje do společného rozvoje, dá mexická vláda 3 dolary (federální, státní, lokální úroveň po jednom dolaru) (Durand 2004, Menocal). Tyto peníze byly využity především na projekty týkající se infrastruktury, od budování silnic po rozvoj školství, výstavbu veřejných budov apod. Takto však bylo využito méně než jedno procento ze všech remitencí (Alba 2010).

Jak uvádí Jesús Arroyo (cit v Alba 2010), převážná část remitencí byla v roce 2007 vynaložena na běžné výdaje, jako je nájem či nákup potravin. Jednalo se asi o tři čtvrtiny těchto prostředků. Pouze 8 % bylo vynaloženo na koupi či vylepšení domů, 6–7 % na splacení dluhů a 3–4 % na koupi půdy, zemědělských nástrojů a výdajů spojených s obchodem. Zbývající část připadala na koupi automobilů a elektrických spotřebičů.

4.4 Shrnutí

V současné době žije velká část populace Mexika na území Spojených států, kde vytvořila velmi silnou minoritu. Americká vláda si je toho vědoma, stejně jako si je vědoma nutnosti legislativních úprav, s tím spojených. Již několik let tak probíhá diskuse ohledně imigrační reformy, která by měla současnou situaci pozměnit. Mělo by se jednat především o pracovní program, v rámci kterého by Mexičané mohli na území USA pracovat.

Většinu migrantů tvoří mladí lidé v produktivním věku. Muži mírně převládají nad ženami, avšak v posledních letech se počty začínají vyrovnávat. Tito lidé mají často nedokončené vzdělání, jsou málo kvalifikovaní a získávají tak práce méně žádané, fyzicky náročnější a také

hůře placené. Většinou se jedná o práce ve stavebnictví, zpracovatelském průmyslu, zemědělství či v ubytovacích a stravovacích službách.

Mexičané emigrují do Spojených států amerických především z důvodů ekonomických, což se projevuje také ve velkém objemu finančních prostředků, který jsou každoročně do Mexika zasílány. Přestože převážná část těchto peněz je využita na běžné výdaje, nikoliv na rozvoj, jsou a pravděpodobně i v budoucnu budou pro obyvatele Mexika velmi důležitým příjmem.

Kapitola 5

Prostorové rozmístění migrantů

V rámci této kapitoly se zaměřím především na vývoj prostorového rozmístění mexických imigrantů ve Spojených státech. Nejprve však krátce nastíním, z kterých částí Mexika nejčastěji pocházeli a pocházejí a pak se již zaměřím na jejich hlavní destinace v rámci Spojených států. V poslední podkapitole se pokusím jednoduchou statistickou analýzou zjistit, zda existuje mezi populacemi mexických a vybraných latinsko-amerických migrantů závislost týkající se výběru destinace v rámci USA.

5.1 Zdroje migračních proudů z Mexika

Migrační proudy převládaly téměř po celé 20. století především z venkovských oblastí, odkud proudila do Spojených států zemědělská pracovní síla. V posledních dvou desetiletích však s nástupem urbanizace a industrializace došlo ke změně (Fussell 2004) a stále častěji se k migraci uchylují lidé jak z malých, středních tak i velkých měst (Alba 2010, Portes 2006). Přesto, že dochází k nárůstu počtu migrantů z urbánních oblastí, většina stále pochází z oblastí venkovských (Durand, Massey & Zenteno 2000 a další cit. v Fussell 2004).

V posledních letech se kromě typu sídel změnily také státy, z nichž nejčastěji lidé emigrují do Spojených států. Více lidí odchází z méně rozvinutého jihu a jihovýchodu, než z tradičních oblastí na středozápadě Mexika (Terrazas 2010, Alba 2010).

Jak uvádí Terrazas (2010), po většinu 20. století, stejně jako v roce 1995 migrovali Mexičané nejčastěji ze států, uvedených v tab. 9.

Tab. 9 - Nejčastější státy původu mexických imigrantů směřujících do Spojených států v roce 1995

stát	podíl*
Guanajuato	17,6
Michoacán	16,6
Jalisco	7,4
Zacatecas	6,1

Poznámky: * podíl na celkovém počtu emigrantů směřujících do Spojených států

Zdroj: Terrazas (2010)

V tomto období představovali migranti z těchto čtyř států téměř polovinu všech migrantů směřujících do Spojených států. V roce 2008 však představovali již méně než jednu čtvrtinu.

Během posledního desetiletí tak došlo k relativně velké změně a nejčastějšími státy původu, ze kterých Mexičané odcházejí do Spojených států se staly státy jižního a jihovýchodního Mexika. Jsou to státy Chiapas, Veracruz a México, jejichž podíl na celkovém objemu emigrace během tohoto období výrazně posílil. U Chiapas to byl nárůst z 0,6 na 14,2 %, u Veracruz z 1,3 na 5,8 % a u státu México z 2,8 na 5,7 %.

Touto výraznou emigrací ztratilo Mexiko miliony mužů a žen v produktivním věku. Na lokální úrovni to mělo velký vliv na vylidnění vesnic a menších měst (Orrenius 2001).

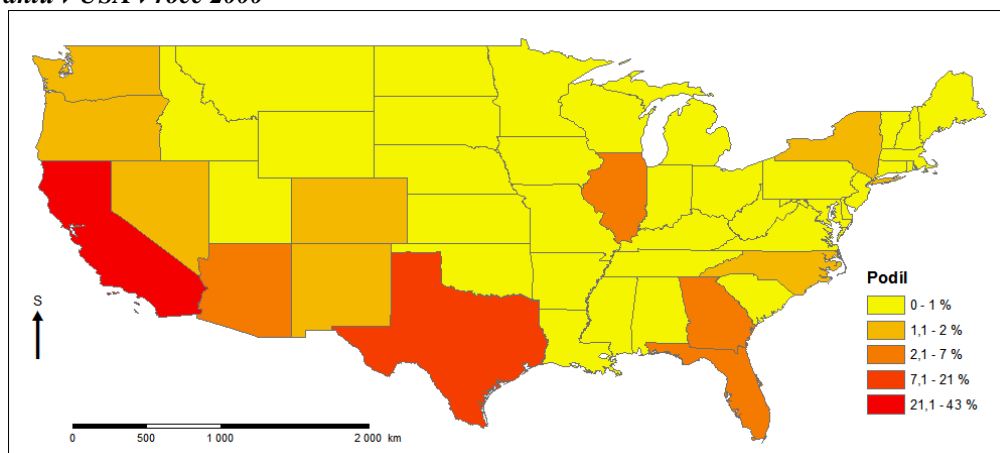
V současné době tedy existují tři odlišné zdroje Mexicko-americké migrace. Jsou to: nejstarší proud z venkovských obcí středozápadu Mexika, vznikající proud z vnitřních urbánních oblastí a malý, ale stabilní proud z Tijuany²⁰ (Fussell 2004).

5.2 Hlavní destinace migrantů na území USA

V posledních několika desetiletích došlo k výraznému posunu od usazování v tradičních státech a městech k těm netradičním. Mezi lety 1980 a 2000 se 1,2 milionu imigrantů z Mexika usadilo v 47 „nových“ státech. V minulosti by se tyto migranti usadili ve třech tradičních státech, kterými jsou Kalifornie, Texas a Illinois (Light, von Scheven 2008). Právě v Kalifornii a Texasu žije více než polovina všech migrantů mexické národnosti. V posledních dvou desetiletích však migranti narození v Mexiku míří do netradičních oblastí, jako jsou například Georgia, Severní Karolína, ale také Nebraska a Ohio (Terrazas 2010).

Ve státech Kalifornie, Texas a Illinois žilo po dlouhé období 83 % mexických imigrantů, kteří přišli na území USA v roce 1980 nebo dříve. V roce 2000 však podíl těchto států na celkovém počtu mexických imigrantů dosahoval „pouze“ 70 % (Light, von Scheven 2008). Graficky je tato skutečnost zobrazena na obr. 11.

Obr. 11 - Podíl mexických imigrantů v jednotlivých státech USA na celkovém počtu mexických imigrantů v USA v roce 2000

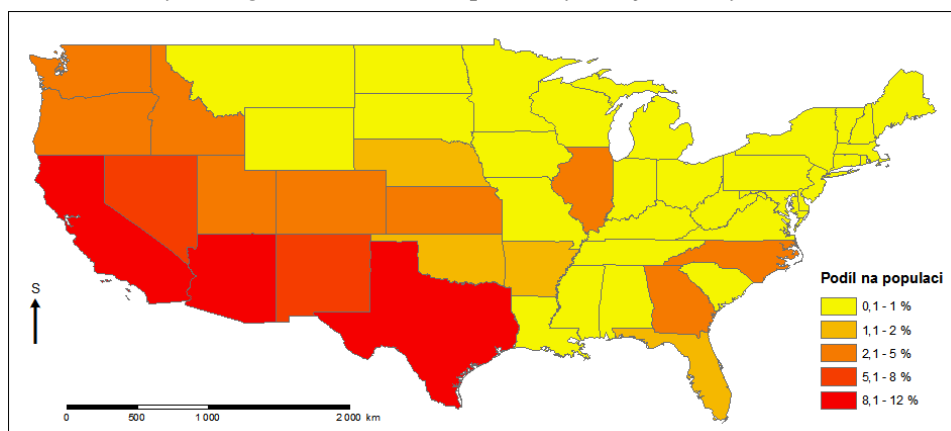
Zdroj dat: Census 2000 (U.S. Census Bureau)

V Kalifornii žilo v roce 2000 celkem 42,8 % z celkového počtu imigrantů z Mexika, v Texasu to bylo 20,5 % a v Illinois 6,7 %. Podíl ostatních států je téměř zanedbatelný, snad kromě Arizony, která se podílela 4,8 %. Jaký měli v roce 2000 tyto imigranti podíl na celkové

²⁰ město u severní hranice

populaci jednotlivých států je poté zobrazeno na obr. 12. Nejvyšší zastoupení bylo opět v Kalifornii, kde mexičtí imigranti tvořili 11,6 % celé populace, na druhém místě to byl Texas s 9 % a na třetím Arizona s 8,5 %.

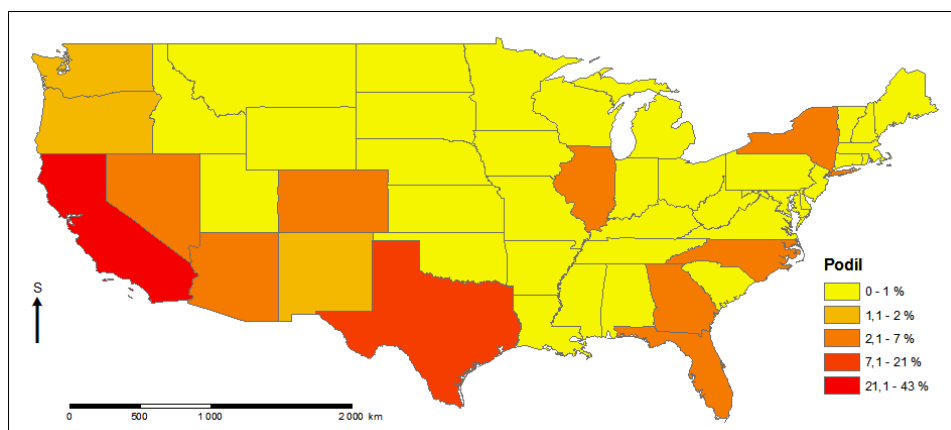
Obr. 12 - Podíl mexických imigrantů na celkovém počtu obyvatel jednotlivých států USA v roce 2000

Zdroj dat: Census 2000 (U.S. Census Bureau)

Jaká situace nastala o několik let později vidíme z následujících dvou kartogramů za rok 2008. Z obr. 13, který ukazuje podíl mexických imigrantů v jednotlivých státech na celkovém počtu mexických imigrantů v USA, vidíme, že na prvních třech pozicích jsou opět Kalifornie (37,3 %), Texas (21 %) a Illinois (6,3 %). Hodnoty se výrazněji změnily pouze u Kalifornie, kde došlo k poklesu o 5,5 procentního bodu a tedy podíl těchto tří států klesl na 64,6 %, což představuje oproti hodnotě z roku 1980, která činila 83 %, významný pokles.

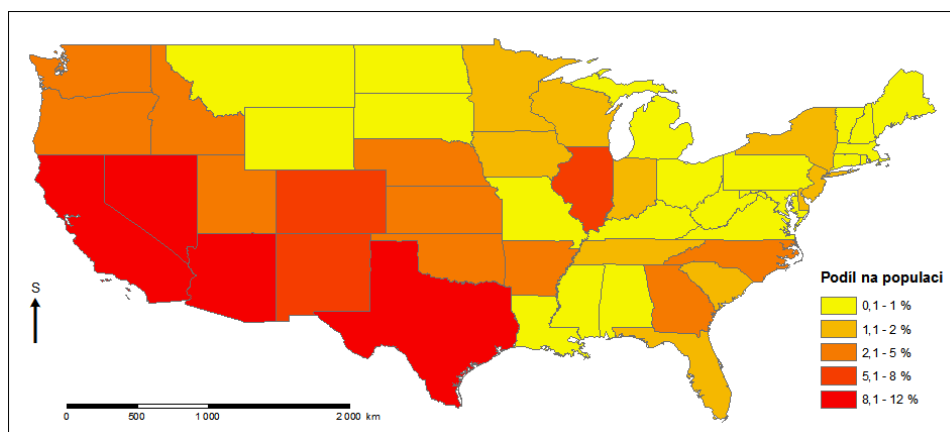
Obr. 13 - Podíl mexických imigrantů v jednotlivých státech USA na celkovém počtu mexických imigrantů v USA v roce 2008

Zdroj dat: American Community Survey (U.S. Census Bureau)

Jaký byl v tomto roce podíl těchto imigrantů na celkové populaci jednotlivých států je znázorněno na obr. 14. V Kalifornii to i po osmi letech bylo stále 11,6 %, zatímco v Texasu i Arizoně došlo k nárůstu na 9,9 % v případě Texasu a 9,4 % u Arizony. Největší rozdíl oproti censu z roku 2000 zaznamenala Nevada, kde došlo k nárůstu o 1,3 procentního bodu.

Obr. 14 - Podíl mexických imigrantů na celkovém počtu obyvatel jednotlivých států v roce 2008

Zdroj dat: American Community Survey (U.S. Census Bureau)

O tom, že mexičtí imigranti tvoří významnou minoritu ve státech, které jsou přímo u Mexicko-americké hranice, svědčí také fakt, že jsou zde koncentrovány metropolitní oblasti s největším počtem těchto migrantů.

V roce 2008 se více než polovina mexických imigrantů zdržovala v deseti metropolitních oblastech. O které oblasti se jednalo a jaký podíl z celkového počtu mexických imigrantů na území USA měly vidíme z tab. 10.

Tab. 10 - Metropolitní oblasti s největším počtem mexických imigrantů v roce 2008

Metropolitní oblast (stát)	počet	podíl*
Los Angeles-Long Beach-Santa Ana (Kalifornie)	1 820 388	16,0
Chicago-Naperville-Joliet (Illinois, Indiana, Wisconsin)	691 113	6,1
Dallas-Fort Worth-Arlington (Texas)	640 551	5,6
Houston-Sugar Land-Baytown (Texas)	592 193	5,2
Riverside-San Bernardino-Ontario (Kalifornie)	554 295	4,9
Phoenix-Mesa-Scottsdale (Arizona)	442 880	3,9
San Diego-Carlsbad-San Marcos (Kalifornie)	304 883	2,7
New York-Northern New Jersey-Long Island (NY, NJ**, Pennsylvania)	303 949	2,7
San Francisco-Oakland-Fremont (Kalifornie)	250 492	2,2
Atlanta-Sandy Springs-Marietta (Georgia)	189 908	1,7

Poznámky: * podíl na celkovém počtu mexických imigrantů na území Spojených států

** New York, New Jersey

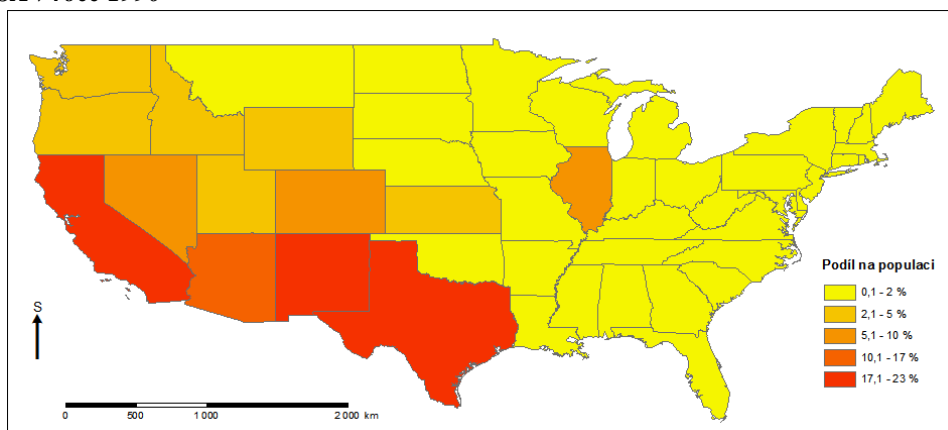
Zdroj: Terrazas (2010)

Největší podíl ze všech mexických imigrantů na území USA připadá na metropolitní oblast v Kalifornii Los Angeles-Long Beach-Santa Ana (16 %), kde v roce 2008 žily téměř 2 miliony těchto imigrantů. V této metropolitní oblasti žilo o více než 1 milion mexických imigrantů více než v oblasti Chicago-Naperville-Joliet, která je druhou nejpočetnější. Což ukazuje, jak významná v tomto ohledu je. Mezi ostatními uvedenými oblastmi již tak významné rozdíly nejsou.

Důležité je také poznamenat, že sedm z těchto deseti metropolitních oblastí s největším počtem migrantů narozených v Mexiku leží na území tří hraničních států, kterými jsou Kalifornie, Texas a Arizona.

Pro porovnání prostorového rozmístění populace mexických imigrantů a populace, která se hlásí k mexické národnosti, uvádím na obr. 15 až 17, vývoj podílu obyvatel hlásících se k mexické národnosti na celkovém počtu obyvatel jednotlivých států. Vývoj rozmístění této populace budu, vzhledem k dostupnosti dat, sledovat již od roku 1990. Které ze států měly v tomto roce největší podíl obyvatel hlásících se k mexické národnosti na celkovém počtu obyvatel vidíme z obr. 15.

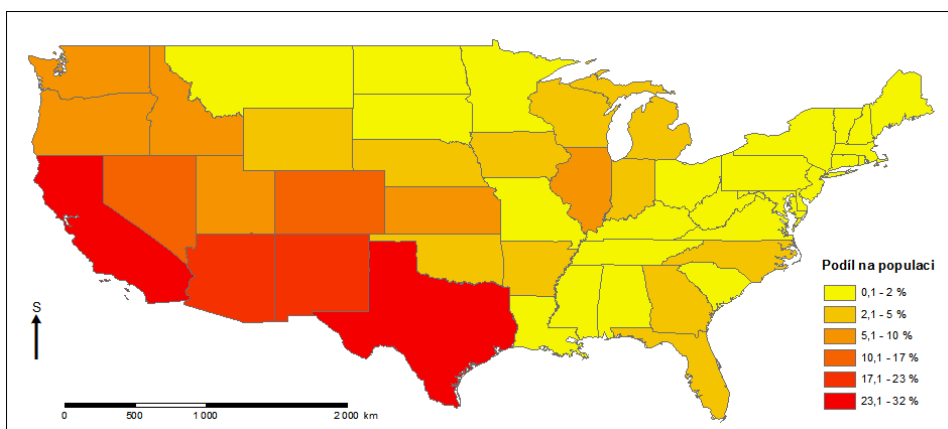
Obr. 15 - Podíl obyvatel hlásících se k mexické národnosti na celkovém počtu obyvatel jednotlivých států USA v roce 1990

Zdroj dat: Census 1990 (U.S. Census Bureau)

V roce 1990 zaujímala populace hlásící se k mexické národnosti největší podíl na celkové populaci v Texasu (22,9 %), na druhém místě to bylo Nové Mexiko (21,7 %) a až na třetím místě Kalifornie (20,6 %). Během desetiletí však došlo v Kalifornii k výraznému nárůstu podílu této populace a v roce 2000 se zde obyvatelé hlásící k mexické národnosti podíleli na celkové populaci již 25 % (obr. 16).

Obr. 16 - Podíl obyvatel hlásících se k mexické národnosti na celkovém počtu obyvatel jednotlivých států USA v roce 2000

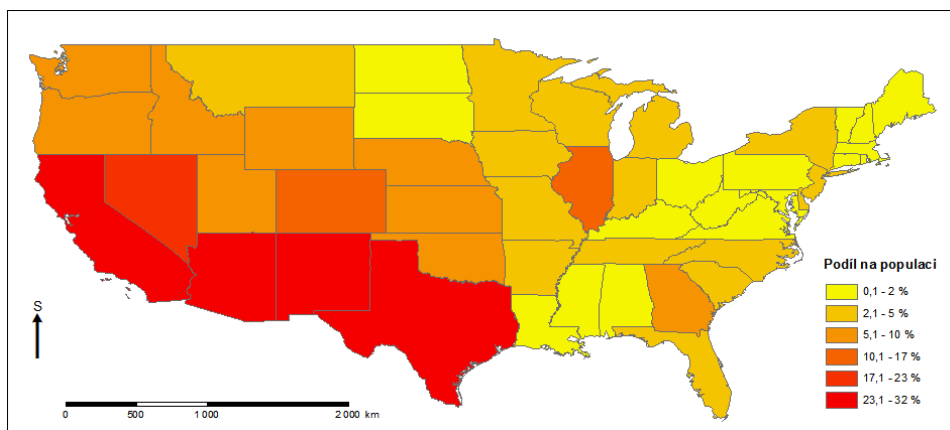
Zdroj dat: Census 2000 (U.S. Census Bureau)

Pomyslné druhé místo patřilo Texasu (24,3 %) a třetí Arizoně (20,8 %). U všech států USA došlo během desetiletí k nárůstu, pouze u Nového Mexika a Wyomingu došlo k poklesu. U Wyomingu to bylo zanedbatelné (o 0,1 procentního bodu), ale u Nového Mexika to bylo o 3,6 procentního bodu.

Situace z roku 2008 je znázorněna na obr. 17. Největší podíl měla populace hlásící se k mexické národnosti v Texasu, kde tvoří téměř jednu třetinu celé populace (32 %), velmi významný podíl má také Kalifornie (30,6 %), Nové Mexiko (27,7 %) a Arizona (27,5 %), tedy všechny čtyři státy při hranici s Mexikem.

Obr. 17 - Podíl obyvatel hlásících se k mexické národnosti na celkovém počtu obyvatel jednotlivých států USA v roce 2008

Zdroj dat: American Community Survey (U.S. Census Bureau)

Srovnáme-li hodnoty z roku 1990 s hodnotami z roku 2008 zjistíme, že u všech států, kromě Maine (stagnace), došlo k růstu podílu populace s mexickou národností na celkové populaci. Během osmnácti let došlo k největšímu růstu u státu Nevada, a to o 13,6 procentních bodů. Výrazný růst byl zaznamenán také u Arizony (o 10,7) a Kalifornie (o 10,1).

5.3 Prostorové rozmístění latinsko-amerických migrantů podle země původu

V této podkapitole bych se chtěla zaměřit na jednoduchou statistickou analýzu. Cílem bude zjistit, zda-li existuje v prostorovém rozmístění mezi migranty narozenými ve vybraných latinsko-amerických zemích závislost či nikoliv. Souvislost s migranty narozenými v Mexiku budu testovat s migranty ze zemí, za které U.S. Census Bureau poskytlo v roce 2008 data. Jedná se o Kubu, Salvador, Brazílii, Kolumbii a Jamajku.

Budu zde testovat, zda-li existuje závislost mezi podílem migrantů narozených v Mexiku na celkové populaci jednotlivých států USA a podílem migrantů narozených ve vybraných latinsko-amerických zemích na celkové populaci jednotlivých států USA.

Než přistoupím k samotné analýze závislosti, je nutné zjistit, jestli mají data za vybrané země normální rozložení a tedy jaký korelační koeficient by bylo vhodné použít. Nejprve musím zvolit nulovou a alternativní hypotézu:

H_0 : Data mají normální rozložení.

H_1 : Data nemají normální rozložení.

Pomocí programu SPSS jsem otestovala normální rozložení dat a z hodnot signifikance uvedených v tab. 11 usuzuji, že u žádné ze zemí nemohu normální rozložení předpokládat.

Tab. 11 - Test normálního rozložení dat za vybrané latinsko-americké země

	Kolmogorov-Smirnov(a)			Shapiro-Wilk		
	Statistic	df	Sig.	Statistic	df	Sig.
Mexiko	,243	49	,000	,724	49	,000
Kuba	,430	49	,000	,204	49	,000
Jamaica	,369	49	,000	,535	49	,000
Salvador	,273	49	,000	,617	49	,000
Brazílie	,312	49	,000	,463	49	,000
Kolumbie	,308	49	,000	,553	49	,000

a Lilliefors Significance Correction

Poznámka: vlastní zpracování pomocí programu SPSS 15

Zdroj dat: : American Community Survey (U.S. Census Bureau)

Vzhledem ke skutečnosti, že data nemají normální rozložení, rozhodla jsem se ke korelační analýze použít Spearmanův korelační koeficient, u kterého není normální rozdělení dat předpokládáno.

Zvolila jsem nulovou a alternativní hypotézu:

H_0 : Neexistuje závislost v prostorovém rozmístění migrantů narozených ve vybraných latinsko-amerických zemích.

H_1 : Existuje závislost v prostorovém rozmístění migrantů narozených ve vybraných latinsko-amerických zemích.

Otestovala jsem data za vybrané latinsko-americké země a získala jsem hodnoty zobrazené v tab. 12. Hodnoty, které jsou signifikantní, a tedy poukazují na závislost, jsou v tabulce zvýrazněny.

Jediná země původu migrantů, u které byla prokázána závislost v rozmístění s migranty z Mexika, je Salvador, kde však hodnota Spearmanova korelačního koeficientu dosahuje pouze hodnoty 0,422 a představuje pouze střední závislost. Na základě této analýzy bychom tedy mohli usoudit, že migranti narození v Salvadoru se na území USA koncentrují v podobných oblastech, jako migranti narození v Mexiku. Předpokládám, že je tomu tak především díky geografické blízkosti těchto dvou států. Skinner (2006) uvádí, že migranti z Belize a Guatemaly se často dostávají na území USA přes Mexiko, je tedy možné, že by podobný způsob využívali také migranti ze Salvadoru a následně se usazovali v podobných destinacích, jako Mexičané.

Dále můžeme z výsledků dat usoudit, že se migranti narození v Mexiku na území USA koncentrují v odlišných oblastech, než kde se koncentrují migranti narození na Kubě, Jamajce, v Brazílii a Kolumbii.

Podle výsledků analýzy je také zřejmé, že prostorové rozmístění migrantů mezi ostatními vybranými zeměmi vykazuje závislost silnější. Nejvýraznější je u Jamajky a Kolumbie, kde dosahuje Spearmanův korelační koeficient hodnoty 0,782. Poměrně velká závislost je také mezi migranty z Brazílie a Kolumbie, kde dosahuje hodnot 0,746.

Tab. 12 - Analýza korelace geografické organizace migrantů dle státu narození v rámci USA v roce 2008

		Mexiko	Kuba	Salvador	Brazílie	Kolumbie	Jamajka
Mexiko	Correlation Coefficient	1	0,198	0,422**	0,048	0,152	-0,042
	Sig. (2-tailed)	.	0,172	0,003	0,743	0,299	0,776
	N	49	49	49	49	49	49
Kuba	Correlation Coefficient	0,198	1	0,520**	0,466**	0,581**	0,518**
	Sig. (2-tailed)	0,172	.	0	0,001	0	0
	N	49	49	49	49	49	49
Salvador	Correlation Coefficient	0,422**	0,520**	1	0,598**	0,627**	0,421**
	Sig. (2-tailed)	0,003	0	.	0	0	0
	N	49	49	49	49	49	49
Brazílie	Correlation Coefficient	0,048	0,466**	0,598**	1	0,746**	0,634**
	Sig. (2-tailed)	0,743	0,001	0	.	0	0
	N	49	49	49	49	49	49
Kolumbie	Correlation Coefficient	0,152	0,581**	0,627**	0,746**	1	0,782**
	Sig. (2-tailed)	0,299	0	0	0	.	0
	N	49	49	49	49	49	49
Jamajka	Correlation Coefficient	-0,042	0,518**	0,421**	0,634**	0,782**	1
	Sig. (2-tailed)	0,776	0	0,003	0	0	.
	N	49	49	49	49	49	49

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed)

Poznámka: vlastní zpracování pomocí programu SPSS 15

Zdroj dat: : American Community Survey (U.S. Census Bureau)

5.4 Shrnutí

Z odborné literatury i z analyzovaných dat je zřejmé, že se migranti narození v Mexiku v posledních několika letech již nekonzentrují tak výrazně ve třech tradičních státech, kterými jsou Kalifornie, Texas a Illinois. Zatímco v roce 1980 připadalo na tyto státy 83 % všech mexických imigrantů, v roce 2008 to bylo „pouze“ 64,6 %. V tomto roce také připadalo celkem 16 % všech mexických imigrantů na území USA na metropolitní oblast v Kalifornii Los Angeles-Long Beach-Santa Ana, ve které žily téměř 2 miliony migrantů narozených v Mexiku.

Podíl těchto imigrantů na celkové populaci se v letech 2000–2008 výrazně nezměnil a pohybuje se u třech států s největším podílem mexických imigrantů na celkové populaci kolem hodnot 12 % v případě Kalifornie a 9 % v případě Texasu a Arizony.

U populace, která se hlásí k mexické národnosti je podíl na populaci mnohem větší a stále narůstá. V roce 1990 zaujímala tato populace ve státě Texas 22,9 % z celkové populace tohoto státu, v Novém Mexiku to bylo 21,7 % a v Kalifornii 20,6 %. Porovnáme-li tyto hodnoty se situací v roce 2008, vidíme, že v Texasu to bylo již 32 %, v Kalifornii 30,6 % a v Novém Mexiku 27,7 %. Během osmnácti let došlo k nárůstu podílu obyvatel hlásících se k mexické národnosti na celkové populaci jednotlivých států u všech států, kromě Maine, kde hodnoty stagnovaly. K nejvýraznějšímu růstu došlo u státu Nevada o 13,6 procentního bodu.

V rámci této kapitoly jsem také analyzovala závislost geografické organizace mezi migranty narozenými ve vybraných latinsko-amerických zemích. Zajímalo mě především Mexiko, u

kterého však výsledky statistické analýzy poukazují pouze na závislost se Salvadorem, kde hodnota Spearmanova korelačního koeficientu dosahuje hodnoty 0,422, což značí střední závislost. Na základě této analýzy bychom tedy mohli usoudit, že migranti narození v Salvadoru se na území USA koncentrují v podobných oblastech, jako migranti narození v Mexiku.

Kapitola 6

Závěr

Nyní bych se pokusila odpovědět na otázky, které jsem si na začátku práce položila a shrnout tak poznatky, které jsem získala. Nejprve jsem chtěla zjistit, jak se migrace z Mexika do Spojených států amerických vyvíjela a zda-li byl tento vývoj plynulý. Na základě informací, které jsem při psaní práce získala, mohu říci, že migrace, která mezi Mexikem a Spojenými státy americkými probíhá již desítky let byla v průběhu času ovlivňována a formována řadou faktorů. Jak vyplývá z historické analýzy, již ve prvních třech desetiletích 20. století narůstal počet mexických imigrantů na území USA, kteří zde pracovali především v zemědělství. Krize ve 30. letech 20. století, však zapříčinila pokles počtu mexických imigrantů vstupujících na americké území. O několik let později měl velký vliv na vznik nových migračních proudů Bracero program, po jehož ukončení byly tyto proudy posíleny vznikem Maquiladora programu a podepsáním North American Free Trade Agreement. Vývoj migračních proudů z Mexika do Spojených států amerických tedy nebyl plynulý, neboť jej ovlivňovala řada opatření, která byla v jedné či obou zemích přijata.

Zajímalo mě také, jakou roli má mezi těmito státy region Mexicko-americké hranice. Během několika posledních desetiletí se změnil z téměř neosídlené oblasti na region s několika miliony obyvatel a výrazným ekonomickým potenciálem, který je však doprovázen řadou problémů týkajících se především nedostatečně rozvinuté infrastruktury. Řada lidí sem přišla za prací v nově vznikajících podnicích, které byly pro americké investory výhodně umístěny v bezprostřední blízkosti hranice. Někteří se do tohoto regionu přesunuli v naději, že se jim podaří hranici překročit a dostanou se na území USA. Ne vždy se to ovšem povedlo a počet obyvatel v příhraničním regionu tak dále narůstal. Počty migrantů, kteří legálně i nelegálně vstupovali na území USA se zvyšovaly, až dospěly k hranici, kdy se vláda Spojených států amerických rozhodla učinit opatření, která měla tomuto posilujícímu trendu zabránit. V 90. letech 20. století se začaly budovat hraniční bariéry, které měly zastavit proudy nelegálních migrantů. V současné době se tyto bariéry rozkládají podél přibližně jedné třetiny celkové délky hranic. Efekt, který následoval a je autory odborných prací často zdůrazňován, je především nárůst počtu úmrtí, které se při pokusu o překročení této intenzivně hlídané hranice odehrávají. Region je pro Mexiko důležitý především kvůli ekonomickému potenciálu a velkému počtu obyvatel, který se zde usídlil, pro Spojené státy je neméně důležitý vzhledem k rapidnímu nárůstu počtu Mexičanů na americkém území, kteří zde žijí a region výrazně přetvářejí. V této

oblasti se střetává čím dál více obyvatel obou států a region se tak stává v jejich vzájemném vztahu velmi důležitým.

V práci jsem se zaměřila také na současnou populaci mexických imigrantů na území Spojených států amerických. V současné době žije na území USA přibližně desetina obyvatel Mexika, která zde tvoří velmi početnou minoritu. Většina těchto migrantů je tvořena mladými lidmi s nízkým vzděláním, kteří do Spojených států přišli především z ekonomických důvodů. Vzhledem k nedostatečné kvalifikaci tito lidé často v zaměstnání obsazují pozice, které jsou málo žádané, fyzicky náročnější a méně placené. Většinou se jedná o práce ve stavebnictví, zpracovatelském průmyslu, zemědělství či v ubytovacích a stravovacích službách. Přestože migranti mají dle amerických poměrů relativně nízké mzdy, jsou každoročně posílány do Mexika miliardy amerických dolarů. Remitence zasílají většinou svým rodinám, pro něž se často staly významným příjmem. Důležitost těchto finančních prostředků dosvědčuje také fakt, že remitence zasílané do země jsou po exportu ropy druhým největším zdrojem zahraničních příjmů Mexika.

Snažila jsem se také zjistit, do jakých destinací Mexičané tradičně mířili a zda došlo v čase ke změně. Zjistila jsem, že v posledních letech dochází na území USA k usazování migrantů v nových, netradičních destinacích. Dříve se převážná část mexických imigrantů koncentrovala především ve státech Kalifornie, Texas a Illinois, zatímco v současné době stále častěji volí netradiční státy, které často nemají s imigrací žádné zkušenosti. Největší podíl na populaci jednotlivých států mají přesto stále v příhraniční oblasti s Mexikem. Jedná se o státy Kalifornie, Texas a Arizona. Populace která se hlásí k mexické národnosti má v těchto státech rovněž velmi výrazné zastoupení. Nejvyšších hodnot dosahuje u Texasu, kde tvoří téměř jednu třetinu populace státu.

Ve spojení s prostorovým rozmístěním mexických imigrantů jsem se také snažila zjistit, zda-li existuje mezi populacemi mexických a vybraných latinsko-amerických migrantů závislost týkající se výběru destinace v rámci USA. Ve vztahu s Mexikem se mi podařilo prokázat pouze souvislost s migranty pocházejícími ze Salvadoru. Na základě této analýzy bychom tedy mohli usoudit, že migranti narození v Salvadoru se na území USA koncentrují v podobných oblastech, jako migranti narození v Mexiku. Naopak můžeme na základě výsledků této analýzy říci, že se migranti narození v Mexiku na území USA koncentrují v odlišných oblastech, než se koncentrují migranti narození na Kubě, Jamajce, v Brazílii a Kolumbii.

Je zřejmé, že migrace mezi Mexikem a USA je velmi důležitým fenoménem pro oba dotčené státy, a to nejen díky dlouhodobému trvání tohoto procesu, ale také díky vlivu na populaci obou zemí. Důkazem, že je tato problematika pro oba státy důležitá je také skutečnost, že se obě země snaží o řešení, které by usměrnilo migrační proudy a zmírnilo tak napětí mezi státy. Pokud by se prezidentu Obamovi podařilo v blízké době prosadit imigrační reformu, která by mj. upravovala také pozici mexických imigrantů ve společnosti, mohl by to být první krok k cíli, který je však v současné době stále velmi vzdálený. Jestli se však tento nelehký úkol novému prezidentovi podaří, a dojde k vyřešení závažného problému, ukáže čas.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- AIROLA, J. (2007): The Use of Remittance Income in Mexico. *International Migration Review*, 41, č. 4, s. 850-859.
- ALBA, F. (2010): Mexico: A Crucial Crossroads [online]. Migration Information Source [cit. 2010-04-25]. Dostupné z WWW: <http://www.migrationinformation.org/Profiles/display.cfm?ID=772>
- Allyn & Company: A Message From Mexico About Migration [online]. University of San Diego [cit. 2010-05-01]. Dostupné z WWW: http://www.sandiego.edu/peacestudies/documents/tbi/mexico_about_migration.pdf
- ATEN, C., BURKE, C. (1999): Maquiladora Industry and NAFTA [online]. Texas A&M University [cit. 2010-04-13]. Dostupné z WWW: <http://wehner.tamu.edu/mgmt.www/NAFTA/spring99/Groups99/ITAM/maquila2.htm>
- AYÓN, D.R. (2009): The Impact of Mexican Migration and Border Proximity on Local Communities [online]. James A. Baker III Institute for Public Policy [cit. 2009-11-09]. Dostupné z WWW: <http://www.bakerinstitute.org/files/documents/u.s.-mexico-border-project-binational-research-papers/LAI-pub-BorderSecAyon-032709.pdf>
- BENEŠ, V., KUBÍK L. a kol. (1981): Mexiko. PRESSFOTO - vydavatelství ČTK, Praha, 254 s.
- BRONK, CH., PAYAN, T. (2009): Managing the U.S.-Mexico Border: Human Security and Technology [online]. James A. Baker III Institute for Public Policy [cit. 2009-11-11]. Dostupné z WWW: <http://www.bakerinstitute.org/publications/LAI-pub-BorderSecBronkPayan-040109.pdf>
- Central Intelligence Agency: The World Factbook [online]. [cit. 2010-03-01]. Dostupné z WWW: <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/mx.html>
- CRAVEY, A.J. (2008): U.S.-Mexico Borderlands. In: JACKIEWICZ, E., BOSCO, F.J. (eds.): *Placing Latin America: Contemporary Themes in Human Geography*. Rowman & Littlefield publishers, Inc., s. 83-96.
- DIXON, D., MURRAY, J., GELATT, J. (2006): America's Emigrants: US Retirement Migration to Mexico and Panama [online]. Migration Information Source [cit. 2010-05-01]. Dostupné z WWW: <http://www.migrationinformation.org/Feature/display.cfm?id=416>
- DONATO, K.M., WAGNER, B., PATTERSON, E. (2008): The Cat and Mouse Game at the Mexico-U.S. Border: Gendered Patterns and Recent Shifts. *International Migration Review*, 42, č. 2, s. 330-359.

- DRBOHLAV, D. (2008a): Terminologické, konceptuální a metodické pojetí zkoumané problematiky. In: Nelegální ekonomické aktivity migrantů (Česko v evropském kontextu). Karolinum, Praha, s. 19-29.
- DRBOHLAV, D. (2008b): Nelegální migrace a neoprávněné ekonomické aktivity migrantů v Evropě - koncept a současná realita. In: Nelegální ekonomické aktivity migrantů (Česko v evropském kontextu). Karolinum, Praha, s. 30-46.
- DURAND, J. (2004): From Traitors to Heroes: 100 Years of Mexican Migration Policie [online]. Migration Information Source [cit. 2010-05-01]. Dostupné z WWW: <<http://www.migrationinformation.org/feature/display.cfm?ID=203>>
- FULLERTON, T.M. (2009): Managing Migration Flows [online]. James A. Baker III Institute for Public Policy [cit. 2009-11-09]. Dostupné z WWW: <<http://www.bakerinstitute.org/publications/LAI-pub-BorderSecFullertonBarraza-033009.pdf>>
- FUSSELL, E. (2004): Sources of Mexico's Migration Stream: Rural, Urban, and Border Migrants to the United States. Social Forces, 82, č. 3, s. 937-967.
- GARCIA, M. (2006): Life along the Nafta Highway: Transnational Living Strategies on the US/Mexico Border. Cultural Dynamics, 18, č. 2, s. 139-161.
- GERBER, J. (2009): Human and Physical Infrastructure Along the U.S. Border with Mexico [online]. James A. Baker III Institute for Public Policy [cit. 2010-03-01]. Dostupné z WWW: <<http://www.bakerinstitute.org/publications/LAI-pub-BorderSecGerber-032709.pdf>>
- Global Legal Information Network: Secure Fence Act of 2006 [online]. [cit. 2010-03-14]. Dostupné z WWW: <<http://www.glin.gov/view.action?glinID=187368#>>
- Global Security: U.S.-Mexico Border Fence/Great Wall of Mexico [online]. [cit. 2010-03-15]. Dostupné z WWW: <<http://www.globalsecurity.org/security/systems/mexico-wall.htm>>
- GRUBEN, W.C., KISER, S.L. (2001): NAFTA and Maquiladoras: Is the Growth Connected? [online]. Federal Reserve Bank of Dallas [cit. 2010-04-15]. Dostupné z WWW: <http://www.dallasfed.org/research/border/tbe_gruben.html>
- HERNANDEZ, K. L. (2009): Mexican Immigration to the United States. Magazine of History, 23, č. 4, s. 25-29.
- HERNÁNDEZ-COSS, R. (2005): The U.S.-Mexico Remittance Corridor [online]. The World Bank [cit. 2009-11-09]. Dostupné z WWW: <http://siteresources.worldbank.org/EXTAML/Resources/396511-1146581427871/US-Mexico_Remittance_Corridor_WP.pdf>
- JACHIMOWICZ, M. (2004): Bush Proposes New Temporary Worker Program [online]. Migration Information Source [cit. 2010-05-04]. Dostupné z WWW: <<http://www.migrationinformation.org/USFocus/display.cfm?ID=202>>

- James A. Baker III Institute for Public Policy (2009): Baker Institute Policy Report 38: Developing the U.S.-Mexico Border Region for a Prosperous and Secure Relationship [online]. [cit. 2010-03-01]. Dostupné z WWW: <http://bipp.archethought.com/publications/LAI-pub-BorderSecPREnglish-041509.pdf>
- LIGHT, I., von SCHEVEN, E., (2008): Mexican Migration Networks in the United States, 1980–2000. *International Migration Review*, 42, č. 3, s. 704-728.
- MARENTES, C. (1997): The Bracero Project [online]. Sin Fronteras Organizing Project [cit. 2010-04-13]. Dostupné z WWW: < <http://www.farmworkers.org/benglish.html> >
- MARTIN, P. (2006): The Bracero Program: Was It a Failure? [online]. History News Network [cit. 2010-04-13]. Dostupné z WWW: <<http://hnn.us/articles/27336.html> >
- MARTIN, P. (2009): The Research-Policy Nexus: The Case of Unauthorised Mexico–US Migration and US Policy Responses [online]. *Population, Space and Place* [cit. 2009-11-30]. Dostupné z WWW: < <http://www3.interscience.wiley.com/journal/122617467/abstract> >
- MASSEY, D.S., RUGH, J.S., PREN, K.A. (2010): The Geography of Undocumented Mexican Migration. *Mexican Studies*, 26, č.1, s. 129-152.
- MASSEY, D.S., ARANGO, J., HUGO, G., KOUAOUCCI, A., PELLEGRINO, A., TAYLOR, J.E. (1993): Theories of International Migration: A Review and Appraisal. *Population and Development Review*, 19, č. 3, s. 431-446.
- McCONNELL, E.D. (2008): The U.S. Destinations of Contemporary Mexican Immigrants. *International Migration Review*, 42, č. 4, s. 767-802.
- McNAMARA, J. (2004): Roots of the Maquila Program [online]. McAllen Economic Development Corporation [cit. 2010-04-15]. Dostupné z WWW: <<http://www.mcallenedc.org/resources/roots-of-maquila.pdf>>
- MENOCAL, A.R.: Programa 3X1 para Migrantes [online]. EUROsocial Programme [cit. 2010-04-27]. Dostupné z WWW: <<http://epic.programaeurosocial.eu/files/16-ficha-completa-eng.pdf>>
- Migration Dialogue (2003a): Mexico: Nafta and Migration [online]. *Migration News*, 10, č. 1 [cit. 2010-04-18]. Dostupné z WWW: <http://migration.ucdavis.edu/mn/more.php?id=24_0_2_0>
- Migration Dialogue (2003b): The Bracero Program [online]. *Rural Migration News*, 9, č. 2 [cit. 2010-04-13]. Dostupné z WWW: <http://migration.ucdavis.edu/rmn/more.php?id=10_0_4_0>
- MOHAR, G. (2004): Mexico-United States Migration: A Long Way To Go [online]. *Migration Information Source* [cit. 2010-05-04]. Dostupné z WWW: <<http://www.migrationinformation.org/feature/display.cfm?ID=209>>
- MORALES, G. a kol. (1994): An Overview of the Maquiladora Program [online]. United States Department of Labor [cit. 2010-04-13]. Dostupné z WWW: <<http://www.dol.gov/ilab/media/reports/nao/maquilad.htm>>

- National Museum of American History: Opportunity or Exploitation: The Bracero Program [online]. [cit. 2010-04-13]. Dostupné z WWW: <http://americanhistory.si.edu/ONTHEMOVE/themes/story_51_5.html>
- OPATRŇÝ, J. (2002): Stát osamělé hvězdy a mexicko-americká válka. Libri, Praha, 358 s.
- OPATRŇÝ, J. (2003): Stručná historie států: Mexiko. Libri, Praha, 216 s.
- ORRENIUS, P.M. (2001): Illegal Immigration and Enforcement Along the U.S.-Mexico Border: An Overview. Federal Reserve Bank of Dallas: Economic and Financial Review [cit. 2009-11-09]. Dostupné z WWW: <<http://www.dallasfed.org/research/efr/2001/efr0101a.pdf>>
- PATRICK, J.M. (1994): The Impact of NAFTA on Border Maquiladora and Industrial Activity [online]. Texas A&M International University [cit. 2010-04-14]. Dostupné z WWW: <http://texascenter.tamui.edu/pdf_nafta/techrp04.pdf>
- PORTES, A. (2006): NAFTA and Mexican Immigration [online]. Border Battles - The U.S. Immigration Debates [cit. 2010-04-17]. Dostupné z WWW: <<http://borderbattles.ssrc.org/Portes/>>
- RAKOVÁ, S., OPATRŇÝ, J. (2003): Stručná historie států: USA. Libri, Praha, 258 s.
- SANDOVAL, D. (2003): Maquiladora Along the Mexico-US Border: Past, Present, and Future [online]. Stanford University [cit. 2010-04-13]. Dostupné z WWW: <<http://www.stanford.edu/class/e297b/Maquiladora%20along%20the%20Mexico-US%20Border.pdf>>
- SCHAAN, J.N. (2009): Security in the U.S.-Mexico Borderlands: The Crisis, the Forces at Work and the Need for Honest Assessment and Action [online]. James A. Baker III Institute for Public Policy [cit. 2010-03-01]. Dostupné z WWW: <http://www.bakerinstitute.org/publications/LAI-pub-BorderSecNeuhausSchaan-033009.pdf>
- SKINNER, C.D. (2006): Illegal Immigration Across the U.S. - Mexico Border [online]. Strategic Studies Institute of the U.S. Army War College [cit. 2009-11-09]. Dostupné z WWW: <<http://www.strategicstudiesinstitute.army.mil/pdffiles/ksil499.pdf>>
- SPIITTEL, M. (1998): Testing Network Theory through an Analysis of Migration from Mexico to the United States [online]. Centrum for Demography and Ecology, University of Wisconsin [cit. 2010-05-11]. Dostupné z WWW: <<http://www.ssc.wisc.edu/cde/cdewp/99-01.pdf>>
- TERRAZAS, A. (2010): Mexican Immigrants in the United States [online]. Migration Information Source [cit. 2010-04-21]. Dostupné z WWW: <<http://www.migrationinformation.org/USFocus/display.cfm?ID=767>>
- The Office of the United States Trade Representative: North American Free Trade Agreement (NAFTA) [online]. [cit. 2010-04-17]. Dostupné z WWW: <<http://www.ustr.gov/trade-agreements/free-trade-agreements/north-american-free-trade-agreement-nafta>>
- The Congress of the United States (2005): Remittances: International Payments by Migrants [online]. Congressional Budget Office [cit. 2010-05-02]. Dostupné z WWW: <<http://www.cbo.gov/ftpdocs/63xx/doc6366/05-19-Remittances.pdf>>

- UCHITELLE, L. (2007): Nafta Should Have Stopped Illegal Immigration, Right? [online]. The New York Times, 2007, February 18, [cit 2010-04-17]. Dostupné z WWW: <http://www.nytimes.com/2007/02/18/weekinreview/18uchitelle.html?pagewanted=print>
- United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization: Glossary of Migration Related Terms [online]. Social and Human Science [cit. 2010-05-02]. Dostupné z WWW: <http://www.unesco.org/new/en/social-and-human-sciences/themes/social-transformations/international-migration/glossary/>
- U.S. Census Bureau (2010): Key Dates [online]. United States Census 2010 [cit. 2010-05-02]. Dostupné z WWW: <http://2010.census.gov/2010census/how/key-dates.php>
- U.S. Citizenship and Immigration Services (a): Legislation from 1961-1980 [online]. [cit. 2010-04-27]. Dostupné z WWW: <http://www.uscis.gov/files/nativedocuments/Legislation%20from%201961-1980.pdf>
- U.S. Citizenship and Immigration Services (b): Immigration Act of 1990 [online]. [cit. 2010-04-27]. Dostupné z WWW: <http://www.uscis.gov/portal/site/uscis/menuitem.5af9bb95919f35e66f614176543f6d1a/?vgnextoid=84ff95c4f635f010VgnVCM1000000ecd190aRCRD&vgnextchannel=b328194d3e88d010VgnVCM10000048f3d6a1RCRD>
- U.S. Department of Homeland Security (2009): Profiles on Legal Permanent Residents [online]. Immigration Statistics [cit. 2010-05-02]. Dostupné z WWW: <http://www.dhs.gov/files/statistics/data/dslpr.shtm>
- U.S. Department of Homeland Security (2005): Fact Sheet: Secure Border Initiative [online]. [cit. 2010-03-15]. Dostupné z WWW: http://www.dhs.gov/xnews/releases/press_release_0794.shtm
- U.S. Department of State: The Immigration Act of 1924 (The Johnson-Reed Act) [online]. Office of the Historian [cit. 2010-04-27]. Dostupné z WWW: <http://history.state.gov/milestones/1921-1936/ImmigrationAct>
- U.S. Geological Survey (2004): Monitoring Colonias Along the United States-Mexico Border [online]. [cit. 2010-02-27]. Dostupné z WWW: <http://egsc.usgs.gov/isb/pubs/factsheets/fs307004.html>
- VOJTKOVÁ, M. (2005): Teorie mezinárodní migrace [online]. Sociologický ústav Akademie věd České republiky: Socioweb [cit. 2010-05-02]. Dostupné z WWW: <http://www.socioweb.cz/index.php?disp=temata&shw=253&lst=113>
- WHITAKER, J. (2009): Mexican Deaths in the Arizona Desert: The Culpability of Migrants, Humanitarian Workers, Government, and Businesses. *Jornal of Business Ethics*, 88, č. 2, s. 365-376.

ZDROJE DAT

American Community Survey [online]. U.S. Census Bureau [cit. 2009-11-19]. Dostupné z WWW:

<http://factfinder.census.gov/servlet/DatasetMainPageServlet?_program=ACS&_submenuId=d=datasets_2&_lang=en>

Census 2000 [online]. U.S. Census Bureau [cit. 2009-11-19]. Dostupné z WWW:

<http://factfinder.census.gov/servlet/DatasetMainPageServlet?_program=DEC&_submenuId=d=datasets_2&_lang=en&_ts=>

Census 1990 [online]. U.S. Census Bureau [cit. 2009-11-19]. Dostupné z WWW:

<http://factfinder.census.gov/servlet/DatasetMainPageServlet?_program=DEC&_tabId=DEC2&_submenuId=datasets_1&_lang=en&_ts=275499851738>

MPI Data Hub [online]. Migration Policy Institute [cit. 2010-04-26]. Dostupné z WWW:

<<http://www.migrationinformation.org/DataHub/countrydata/country.cfm>>

United States Foreign-Born Population [online]. U.S. Census Bureau [cit. 2010-05-05].

Dostupné z WWW: <<http://www.census.gov/population/www/socdemo/foreign/>>

2008 Yearbook of Immigration Statistics [online]. U.S. Department of Homeland Security:

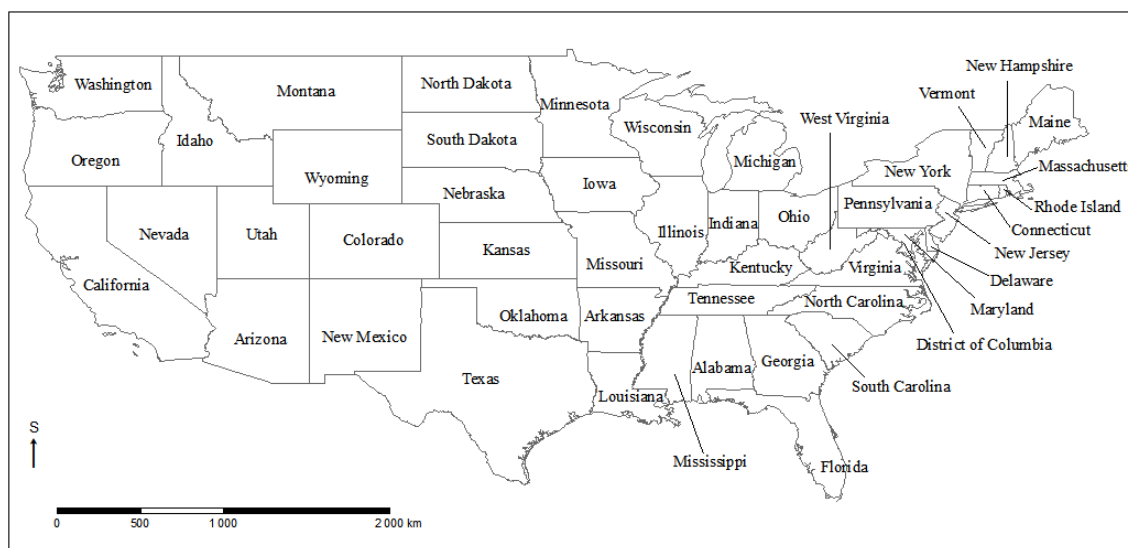
Office of Immigration Statistics [cit. 2010-03-20]. Dostupné z WWW:

<http://www.dhs.gov/xlibrary/assets/statistics/yearbook/2008/ois_yb_2008.pdf>

PŘÍLOHY

Příloha 1	Mapa Spojených států amerických
Příloha 2	Mapa Spojených států mexických
Příloha 3	Vývoj počtu braceros přicházejících do USA v letech 1942–1964
Příloha 4	Vývoj počtu získaných trvalých pobytů na území USA podle místa posledního pobytu v Mexiku v období 1820–1999
Příloha 5	Vývoj počtu získaných trvalých pobytů na území USA pro celkový počet migrantů na území USA a pro migranty narozené v Mexiku v období 1986–2009
Příloha 6	Vývoj počtu získaných občanství na území USA pro celkový počet migrantů na území USA a pro migranty s bývalou mexickou státní příslušností v období 1987–2008
Příloha 7	Vývoj počtu všech imigrantů a mexických imigrantů na území Spojených států amerických v letech 1960–2008
Příloha 8	Počet migrantů narozených v Mexiku a obyvatel mexické národnosti na území USA v letech 2000–2008
Příloha 9	Přehled podílu migrantů narozených v Mexiku a obyvatel hlásících se k mexické národnosti na celkovém počtu obyvatel a celkovém počtu mexických migrantů v letech 1990–2008

Příloha 1 - Mapa Spojených států amerických

Poznámka: vlastní zpracování pomocí programu ArcGis 9

Příloha 2 - Mapa Spojených států mexických

Poznámka: vlastní zpracování pomocí programu ArcGis 9

Příloha 3 - Vývoj počtu braceros přicházejících do USA v letech 1942 – 1964

rok	počet	rok	počet	rok	počet	rok	počet
1942	4 203	1948	35 345	1954	309 033	1960	315 846
1943	52 098	1949	107 000	1955	398 650	1961	291 420
1944	62 170	1950	67 500	1956	445 197	1962	194 978
1945	49 454	1951	192 000	1957	436 049	1963	186 865
1946	32 043	1952	197 100	1958	432 857	1964	177 736
1947	19 632	1953	201 380	1959	437 643		

Zdroj dat: Wayne Cornelius (Bustamante 1975, Briggs 1974) cit. v Marentes (1997)

Příloha 4 - Vývoj počtu získaných trvalých pobytů na území USA podle místa posledního pobytu v Mexiku v období 1820–1999

období	počet	období	počet	období	počet
1820-1829	3 835	1880-1889	2 405	1940-1949	56 158
1830-1839	7 187	1890-1899	734	1950-1959	273 847
1840-1849	3 069	1900-1909	31 188	1960-1969	441 824
1850-1859	3 446	1910-1919	185 334	1970-1979	621 218
1860-1869	1 957	1920-1929	498 945	1980-1989	1 009 586
1870-1879	5 133	1930-1939	32 709	1990-1999	2 757 418

Zdroj dat: MPI Data Hub (Migration Policy Institut)

Příloha 5 - Vývoj počtu získaných trvalých pobytů na území USA pro celkový počet migrantů na území USA a pro migranty narozené v Mexiku v období 1986–2009

rok	celkem	Mexiko	rok	celkem	Mexiko
1986	601 708	66 533	1998	654 451	131 575
1987	601 516	72 351	1999	646 568	147 573
1988	643 025	95 039	2000	849 807	173 919
1989	1 090 924	405 172	2001	1 058 902	205 560
1990	1 536 483	679 068	2002	1 059 356	218 822
1991	1 827 167	946 167	2003	703 542	115 585
1992	973 977	213 802	2004	957 883	175 411
1993	904 292	126 561	2005	1 122 373	161 445
1994	804 416	111 398	2006	1 266 264	173 753
1995	720 461	89 932	2007	1 052 415	148 640
1996	915 900	163 572	2008	1 107 126	189 989
1997	798 378	146 865	2009	1 130 818	164 920

Zdroj dat: MPI Data Hub (Migration Policy Institut)

Příloha 6 - Vývoj počtu získaných občanství na území USA pro celkový počet migrantů na území USA a pro migranty s bývalou mexickou státní příslušností v období 1987–2008

rok	celkem	Mexiko	rok	celkem	Mexiko
1987	227 008	21 999	1998	463 060	109 065
1988	242 063	22 085	1999	837 418	207 072
1989	233 777	18 520	2000	886 026	189 051
1990	270 101	17 564	2001	606 259	102 736
1991	308 058	22 066	2002	572 646	76 310
1992	240 252	12 880	2003	462 435	55 946
1993	314 681	23 630	2004	537 151	63 840
1994	434 107	46 186	2005	604 280	77 089
1995	488 088	79 614	2006	702 589	83 979
1996	1 044 689	217 418	2007	660 477	122 258
1997	598 225	134 494	2008	1 046 539	231 815

Zdroj dat: MPI Data Hub (Migration Policy Institut)

Příloha 7 - Vývoj počtu všech imigrantů a mexických imigrantů na území Spojených států amerických v letech 1960–2008

rok	celkem	Mexiko
1960	9 738 091	575 902
1970	9 619 302	759 711
1980	14 079 906	2 199 221
1990	19 767 316	4 298 014
2000	31 107 889	9 177 487
2008	37 960 773	11 412 668

Zdroj dat: MPI Data Hub (Migration Policy Institut)

Příloha 8 - Počet migrantů narozených v Mexiku a obyvatel mexické národnosti na území USA v letech 2000–2008

rok	narození v Mexiku	mexická národnost
2000	9 177 487	20 640 711
2001	9 234 289	22 718 953
2002	9 855 511	23 999 836
2003	10 010 902	25 287 619
2004	10 267 661	25 894 763
2005	10 969 941	26 781 547
2006	11 541 404	28 339 354
2007	11 738 537	29 166 981
2008	11 412 668	30 738 559

Zdroj dat: American Community Survey (U.S. Census Bureau)

Příloha 9 - Přehled podílu migrantů narozených v Mexiku a obyvatel hlásících se k mexické národnosti na celkovém počtu obyvatel a celkovém počtu mexických migrantů v letech 1990-2008

	migranti narození v Mexiku				mexická národnost		
	podíl na celkové populaci jednotlivých států		podíl jednotlivých států na populaci všech mexických imigrantů v USA		podíl na celkové populaci jednotlivých států		
	2000	2008	2000	2008	1990	2000	2008
Alabama	0,5	1,0	0,3	0,4	0,2	1,0	1,9
Arizona	8,5	9,4	4,8	5,4	16,8	20,8	27,5
Arkansas	1,3	2,1	0,4	0,5	0,5	2,3	4,4
California	11,6	11,6	42,8	37,3	20,6	25,0	30,6
Colorado	4,2	5,1	2,0	2,2	8,6	10,5	15,7
Connecticut	0,4	0,7	0,1	0,2	0,3	0,7	1,2
Delaware	1,0	1,6	0,1	0,1	0,5	1,7	3,0
D. of Columbia	0,3	0,7	0,0	0,0	0,5	0,9	1,7
Florida	1,2	1,4	2,1	2,3	1,2	2,3	3,1
Georgia	2,3	2,9	2,1	2,5	0,8	3,4	5,1
Idaho	2,7	3,0	0,4	0,4	4,3	6,1	8,9
Illinois	5,0	5,6	6,7	6,3	5,5	9,2	12,1
Indiana	1,0	1,6	0,7	0,9	1,2	2,5	4,1
Iowa	0,9	1,1	0,3	0,3	0,9	2,1	3,1
Kansas	2,4	2,6	0,7	0,6	3,1	5,5	7,7
Kentucky	0,4	0,7	0,2	0,3	0,2	0,8	1,5
Louisiana	0,2	0,5	0,1	0,2	0,6	0,7	1,4
Maine	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,2	0,2
Maryland	0,4	0,6	0,2	0,3	0,4	0,8	1,3
Massachusetts	0,1	0,2	0,1	0,1	0,2	0,4	0,6
Michigan	0,6	0,8	0,6	0,7	1,5	2,2	3,1
Minnesota	0,8	1,1	0,5	0,5	0,8	1,9	3,0
Mississippi	0,3	0,7	0,1	0,2	0,3	0,8	1,3
Missouri	0,5	0,7	0,3	0,4	0,7	1,4	2,2
Montana	0,1	0,1	0,0	0,0	1,0	1,3	2,1
Nebraska	1,8	2,4	0,3	0,4	1,9	4,2	6,3
Nevada	7,7	9,0	1,7	2,1	7,1	14,3	20,7
New Hampshire	0,1	0,1	0,0	0,0	0,2	0,4	0,6
New Jersey	0,8	1,3	0,7	1,0	0,4	1,2	2,2
New Mexico	5,9	6,9	1,2	1,2	21,7	18,1	27,7
New York	0,8	1,2	1,8	2,1	0,5	1,4	2,1
North Carolina	2,1	2,7	1,9	2,2	0,5	3,1	4,8
North Dakota	0,1	0,2	0,0	0,0	0,5	0,7	1,6
Ohio	0,2	0,3	0,2	0,3	0,5	0,8	1,3
Oklahoma	1,6	2,4	0,6	0,8	2,0	3,8	6,3
Oregon	3,3	3,8	1,2	1,3	3,0	6,3	9,2
Pennsylvania	0,2	0,4	0,3	0,4	0,2	0,4	0,8
Rhode Island	0,2	0,4	0,0	0,0	0,2	0,6	1,1
South Carolina	0,8	1,4	0,3	0,5	0,3	1,3	2,5
South Dakota	0,2	0,2	0,0	0,0	0,5	0,8	1,8
Tennessee	0,8	1,2	0,5	0,7	0,3	1,4	2,4
Texas	9,0	9,9	20,5	21,0	22,9	24,3	32,0
Utah	3,0	3,7	0,7	0,9	3,3	6,1	9,1
Vermont	0,0	0,1	0,0	0,0	0,1	0,2	0,3
Virginia	0,5	0,7	0,4	0,5	0,5	1,0	1,8
Washington	2,5	3,2	1,6	1,8	3,2	5,6	8,1
West Virginia	0,1	0,2	0,0	0,0	0,2	0,2	0,6
Wisconsin	1,0	1,4	0,6	0,7	1,2	2,4	3,8
Wyoming	0,8	0,8	0,0	0,0	4,1	4,0	5,3

Zdroj dat: Census 1990 (U.S. Census Bureau)
Census 2000 (U.S. Census Bureau)
American Community Survey (U.S. Census Bureau)